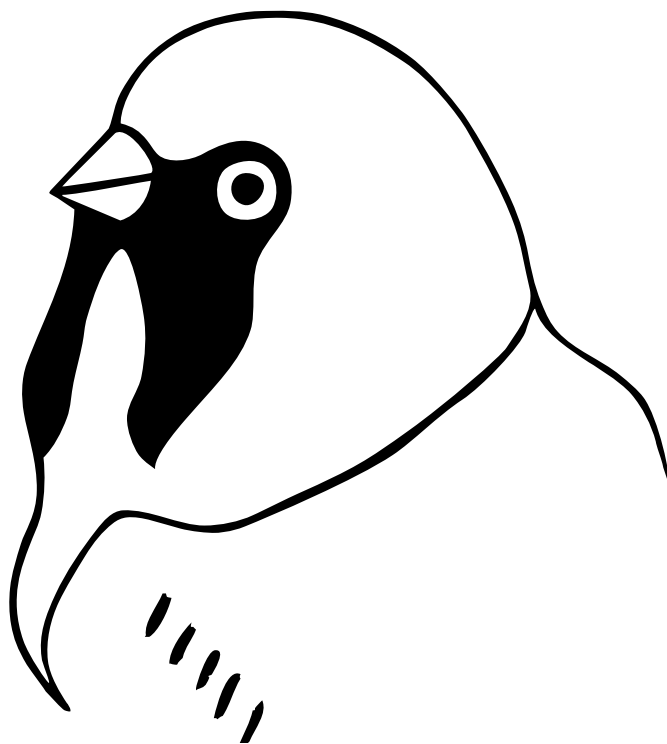

Timali 1/2004

HALLITUS:

Puheenjohtaja

Markku Ojala
Laajavuorenrinne 5 F 62 01620 Vantaa
Puh: 8782965 tai 0400 955 798
S-posti: markku.ojala@oriola.com tai
ode-biti@mbnet.fi

Varapuheenjohtaja

Tuomo Salmela
Ukonvaaja 1 H 02130 Espoo
Puh: 4552903
s-posti: tuomo.salmela@pp.inet.fi

Sihteeri, Taloudenhojtaja

Biti Ojala
Laajavuorenrinne 5 F 62 01620 Vantaa
Puh: 8782965
s-posti: ode-biti@mbnet.fi

Jäsenmaksu

5€ joka maksetaan TIMALIn tilille:
137235-23140 NORDEA

SISÄLTÖ

TIMALIN KATSAUS 1/2004	3
HAVAINNOITSIJAT:	25
NISÄKÄSHAVAINTOJA TIMALIN ALUEELTA VUONNA 2004	26
KEVÄTRALLIN OSANNOTTAJAT JA LOPPUTULOS	29

TIMALIN KATSAUS 1/2004

MARKKU OJALA

Tässä katsauksessa käsitellään Timalin toimialueen talvi 2003 ja kevät 2004 havainnot, siis jaksolta 1.12.2003 - 1.6.2004.

Merkinnät ja lyhenteet: Päivämuuttaja=m, yömuuttaja=yöm, paikallinen=p, parvi=a, (5a=viisi parvea, a5=viiden parvi), puvut= koiras/naaras, iät kalenterivuosina=kv, vanha=ad, nuori=juv, untuvapoikanen=pull, rengastettu=r, äännelevä=ä, nähty=n, laulava/soidinäännelevä=Ä, (Än=laulava lintu joka on varmistettu näköhavainnolla) talvipukuinen=tp, vaihtopukuinen=vp, valokuvattu=v, hp=havaintopäiviä. VKL=Vanhankaupunginlahti, puhdistamo = Viikin entinen puhdistamo, Majavakallio = Majavatie-
n päässä oleva avokallio.

KAKKURI Vain kaksi määritettyä, 23.4. Hakalan torni 1jp m (Eva) ja 19.5. Hiihtäjätie 5(2a)m (PPy).

KUIKKA Ensimmäiset, 14.4. Hiihtäjätie 3 E (PPy) ja 16.4. Keinumäki 1jp NE (MO, B.Ojala). Tästä eteenpäin lähes päivittäin muutamia muuttajia aina toukokuun loppulle asti. Parhaita gaviamuuttoja: Hiihtäjätie: 25.4. Ga 20m, 1.5. 56m (Ga 23, sp 33), 14.5. 49m (Ga 43, sp 6) ja 19.5. 68m (Ga 20, sp 48) ja paikan kevätsumma, 14.4.-19.5.: 325m (Ga 182, Gs 5, sp 138) (PPy). Lahden torneistakin näkee kuikkalintuja pieniä määriä, parhaina: 23.4. Hakala 11m (Ga 1, sp 10)(Eva), 2.5. Hakala 15m (Ga 6, sp 9)(MO, B. Ojala) ja 8.5. Pornaistenniemi 15m (Ga+sp)(MO, JVi ym). Aina mainitsemisen arvoinen paikallinen lintu, 29.5. 1jp kuikka lahdella (PPy). Ga = kuikka, Gs = kaakkuri, sp = kuikka/kaakkuri.

PIKKU-UIKKU Toukokuun lopulla yksi lintu lahdella. 16.5. Lammassaaren ja Kokkoluodon välisessä lahdessa 1jp p (PPy, JPä ym) ja samaksi tulkittu 18.-21.5. Pornaistenniemi 1jp p (TTn, MM ym).

SILKKIUIKKU Ensimmäiset, 12.4. Kokkoluodon sula 2p (EH, MG), 13.4. VKL jo 10p (MM, MO, B. Ojala). Määrien kehittyminen VKL kiertolaskennan mukaan: 16.4. 22p, 19.4. 42p, 22.4. 107p, 26.4. 135p, 28.4. 135p, 3.5. 129p joista 29 hautovaa, 6.5. 141, joista 47 hautovaa ja 10.5. 148, joista 61 hautovaa. (MM). Pesinnät tuhoituivat edellisvuosien tapaan, 21.5. 63 pesästä enää 5 jäljellä, kuitenkin 27.5. lahdella jälleen 57 pesää eli varsin hyvin on tuhoa edeltänyt tilenne korjautunut (MM). Muiden parhaita: 18.4. Saunalahdi aamulla 41p, illalla 51p (PPy), 20.4. Hiihtäjätie 77p (PPy), 21.4. Hiihtäjätie aamulla 72p, illalla 94p (PPy), 22.4. Lammassaaren torni + laituri 138p (MO, B. Ojala), 28.4. Majavakallio 100p (MaK, TLe) ja 4.5. Hiihtäjätie 96p, joista 76 Saunalahdella (PPy). Maininnan arvoinen, 22.4. Hiihtäjätie 1 ei jp p (PPy).

HÄRKÄLINTU Vain yksi havainto, 23.4. Klobbenin edustalla 1jp p (MG, PPy, Eva, MO, B. Ojala).

MERIMETSO Yksi talvihavainto, 26.1. Kyläsaari 1E (A. Mettinen). **Kevät:** Ekat, 5.4. Hiihtäjätie 1jp, pyörähti lahdella (PPy), 6.4. Hiihtäjätie 3W (PPy) ja tästä eteenpäin tasaisesti havaintoja toukokuun lopulle. Suurin osa linnuista muuttaa meren puolelta, ja lahdelta näkee vain pieniä määriä. Hiihtäjätien kevätsumma, 6.4. - 19.5. 175m (92W, 83E)(PPy), parhaana 2.5. 66m (16E, 50W)(PPy). Yhtään paikallista lahdella ei havaittu.

KAULUSHAIKARA Ensimmäinen, 3.4. Herttoniemi, Näätätie 1 istui aamulla tien varren isossa koivussa. Varikset rähjäisivät linnulle ja se poistuikin lahden suuntaan (V. Ikonen). Helsingistä, porttikongista kiinni otettu lintu hoidettiin Korkeasaarella kuntoon ja vapautettiin 12.4. lahdelle. 16.4. Lammassaaren pitkokset klo 21:45 a2 lennossa ajaen toisiaan takaa (EH). Aikaväliltä 19.-26.4. eli viikon ajan joka päivä havaintoja, pääasiassa yhdestä yksilöstä, poikkeuksena 25.4. jolloin lahdella yhteensä 3-4 yksilöä, Lammassaari 1-2p (TJa, KHä) ja samana päivänä Saunalahti 2p (käyt-täytymisen perusteella ehkä 1/1?)(PPy), 26.4. Pornaistenniemi 2 (JaK), tämän jälkeen ei enää yhtään havaintoa. Vain kahdesti kuultiin puhaltelua, 16.4. Pornaistenniemi 1Ä Hakalan suunnalta (MM) ja 18.4. Hakala aamulla kerran Ä, Klobbenin edestä (MO, B. Ojala).

Huomioita koskien 16.4. havaintoa. Kaulushaikaroiden tiedetään olevan erittäin, tap-pavankin aggressiivisia toisiaan kohtaa, voivat yrittää lyödä ilmassakin nokalla, ”both circling in flight and trying to stab each other” (Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa). Joten 16.4. yöllä näkemässäni kahden haikaran takaa-ajossa spiraalia taivaalle nousten oli kaiketi juuri tästä kyse. Vapautettu haikara joutui saman tien uuteen pulaan? Ehkä tämä seikka pitäisi ottaa huomioon haikaroita vapautettaessa pesintäaikana (EH).

HARMAAHAIKARA Yksi talvihavainto, 18.1. yksi lintu Hakalan yli NE - N - E (MaK, Markku Wallin). **Kevät:** Ensimmäiset, 23.3. Etu-Viikki 1 SE (MO, B. Ojala ym), 24.3. Hiihtäjätie 1 E (PPy) ja 27.3. Hiihtäjätie 1 W, putosi Purolahden suulle (PPy). Tästä eteenpäin havaittiin päivittäin muutama lintu. Yhtään yli 10 määrää ei tavattu. Huhtikuussa vain kerran yli 3 määrää, 6.4. VKL 1p 4m (R. Hokkanen, H. Varkki). Toukokuussa paremmin, lahdella säännöllisesti 4-7 yksilöä. Parhaina: 6.5. VKL 9 (MM), 19.5. Hiihtäjätie 5p, 3N (PPy), 23.5. Hiihtäjätie 5p 3m (PPy), 25.5. VKL 10p (JPä, TSu), 30.5. Hiihtäjätie 9p (PPy) ja 31.5. Klobben 10p (PPy).

KATTOHAIKARA Viisi havaintoa 11 yksilöstä. Kaikki: 5.5. Viikki a4m 13:20 (KHä), 10.5. Lammassaari a3 kaarteli pohjoistaivaalla 10:57 (TSu), 12.5. Hiihtäjätie a2 NE 13:20 (PPy), 12.5. Lammassaari 1 N 16:20 (P. Shemeika), 14.5. Lammassaari 1 E 12:25 (MM, J. Viitala).

KYHMYJOUTSEN Talvi: Lahdella sulaa vettä vielä joulukuun alussa ja paikalla sinnitteli muutamia lintuja, kunnes jäätyminen pakotti ne poistumaan. Vika havainto 12.12. Hiihtäjätie 2ad p (PPy). **Kevät.** Ekat, 20.-21.3. Puhdistamo 1ad p (P. Lankila, JKä ym), 24.3. Hakala a4ad lahden yli S (MO, B. Ojala), 28.3. Etu-Viikki a2ad N (MO, B. Ojala). Pornaistenniemen pesivät saapuivat edellisvuoden tapaan paljon ennen lampareen sulamista, 9.4. ja 11.4. a2ad p, lampare umpijäessä (MO, B. Ojala). Kerään-tyvät olemattomia, lähinnä pesivää kantaa. Parhaina, kaikki >10: 6.4. Purolahti 11ad p (JPä), 11.4. Majavakallio 15p (MaK), 10.5. VKL 15p (MM).

PIKKUJOUTSEN Havaintoja kuudesta yksilöstä. 5.4. laskeutui Purolahdelle a4 (2ad 2 2kv)(PPy, T. Mäkeläinen). Seuraavana päivänä 6.4. niiden seuraan laskeutui vielä yksi lintu lisää (JPä, M. ja H. Alestalo), linnut poistuivat saman päivän iltana. Näiden lisäksi 12.4. Hakalan torni 1 NE 4 laulujoutsenen parvessa (P.Saarinen, M. Juvonen).

LAULUJOUTSEN Talvi: Yksi joulukuinen, 12.12. Hiihtäjätie a5 SW 10:20 (PPy). **Kevät:** Ekat, 17.3. Etu-Viikki heti kolme muuttoparvea a3, a4 ja a6 nN (MO, B. Ojala; MG), 18.3. 32m (5a;1,2,6,10,13)(JVi, I. Paajanen, MG, E. ja I-L. Jaakkola ym) ja 19.3. Etu-Viikki 5 (2a)m (MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin tasaisesti havaintoja huhtikuun

loppuun asti. Kaikkiaan havaittiin 211m ja 26p lintua. Kuukausittain III 101m, IV 109m ja V 1m. Parhaina: em. 18.3. 32m, 30.3. alue yht 25m (LW, AiL, VV, JEr ym) sekä 25.4. 41(2a)m; Lammassaari a38 NE kaukana pohjoisessa (TJa, PeS, R. Vosa ym) sekä Hiihtäjätie a3 NE (PPy). Ei merkittäviä paikallismääriä, paras: 6.4. Purolahti 6p (JPä, M. ja H. Alestalo). Toukokuulta havaintoja 7 yksilöstä. Viimeiset: 20.5. Pornaistenniemi a2 laskeutui paikalliseksi klo 22:37 (TSu) ja 23.5. Pornaistenniemi 1 2kv laskeutui paikalliseksi klo 22:00 (MO, B. Ojala).

METSÄHANHI Ensimmäiset, 29.3. Etu-Viikki a4 W (S. Lindroos), 30.3. Etu-Viikki a2 N (K. Vepsäläinen, P. Junntila) ja 3.4. Etu-Viikki a2p nousi muutolle (P. Lankila, A. Mettinen). Kaikkiaan kevään aikana havaittiin 208 määritettyä metsähanhea ja 65 määrittämätöntä anser hanhea. Parhaina: 11.4. alue yht. 27 (4a)m (MaK, P. Lankila, M. Aivila, JEr, MO, B. Ojala), 14.4. Kivinokka 19 (3a)m (MO, B. Ojala), 5.5. alue yht. 26m (1 + ans sp 25) (PPy, MaK, MO, B. Ojala), 6.5. Hiihtäjätie ja Fastholma 91 (3a)m + ans sp 2m (TJa, PPy). Vikat: 8.5. Tornien taistossa yht. 7(3a)m (PPy, KoM, JVi ym).

TUNDRAHANHI Kaksi havaintoa, 11.4. Kyläsaari a2 W (TTn) ja 6.5. Fastholma 3 lintua muutti 47 metsähänhen parvessa klo 15:30 (TJa).

MERIHANHI Ekat: 19.3. Viikki a2 W (P. Saarinen), 29.3. Hiihtäjätie 1 E (PPy) ja 3.4. Etu-Viikki a2 kiertelevää (P. Lankila, PPy). Läpi huhtikuun tasaisesti havaintoja 1-2 yksilöä kerrallaan, 3 yksilöä nähtiin kahdesti, 4 ja 5 kerran. 6.-7.4. VKL 5p (MM, JPä) ja 8.4. Hiihtäjätie 4(2a)m (PPy). Toukokuulta kaksi havaintoa. 2.5. Hiihtäjätie 1 S (PPy) ja 15.5. Englantilaiskallio 2 E (VV). Maininnan arvoinen, Lammassaaren tornin edutalla ainakin 26.-27.4. oleskeli yksi oranssinokkainen läntistä rotua (anser) oleva merihanhi (Arksa Salminen, MO, B. Ojala ym).

KANADANHANHI Ensimmäiset, 19.3. Etu-Viikki a5 kierrellen N-NW (MO, B. Ojala ym), samana päivänä 19.3. Hiihtäjätie a12 E (PPy) ja 29.3. Etu-Viikki a6 NE (MaK) ja samana päivänä 29.3. Hiihtäjätie 21m (PPy). Tästä eteenpäin tasaisesti havaintoja huhtikuun loppuun asti. Parhaita: Etu-Viikin pellot 3.4. 10p 11m (J. Viitala, P. Lankila ym), 5. - 6.5. a15p (MG, PPy, M. ja H. Alestalo ym), Hiihtäjätie: 29.3. 21m ja 8.4. 55(8a)m 2p (PPy) ja kevään summa 19.3.-24.4. 114m (PPy). Toukokuulta enää kolme havaintoa, vika 19.5. Hiihtäjätie 1p merellä (PPy).

VALKOPOSKIHANHI Helsingin pesivät eivät keväällä käy ruokailemassa Viikin pelloilla, joten niitä nähdään alueella vain kiertelevinä. Missä ne muuten ruokailee keväisin? Ekat, 14.4. Kivinokka a2 kiert (MO, B. Ojala), 14.4. Hiihtäjätie 15p merellä (PPy), 17.4. alue yht 5 (3a)m (MaK, PPy, P. Saarinen). Tästä eteenpäin harvakseltaan havaintoja toukokuun loppuun asti. Arktiset hanhet menivät kaukaa mereltä, ja vain Hiihtäjätieltä nähtiin aavistus tästä komeasta muutosta. Hiihtäjätie: 14.5. 55E, 17.5. n500m, kaikki määrittämättömiä eli AB hanhia, 18.5. 80 + AB n5000m ja 19.5. 7 + AB 380(5a) (PPy).

SEPELHANHI Ei yhtään kevähavaintoa.

RISTISORSA Kolme havaintoa, 2.5. Hiihtäjätie a2m merenpuolelta (KS), 15.5. Lammassaari 1 E-NE (MO, B.Ojala) ja 20.5. Lammassaari 2 (H. Palojärvi).

HAAPANA Yksi talvihavainto, 31.1. Puhdistamo /1p (TTn, TJa), erikoinen kertahavainto, mistä tuli ja minne meni? **Kevät:** Ensimmäiset, 6.4. Purolahti 2p (S. Lindroos), 6.4. Hiihtäjätie 1/E (PPy), 7.4. Arabianranta 1/1p (MO, B. Ojala) ja 9.4. Arabianranta 4/4p (MO, B. Ojala). Yleistyi heti tämän jälkeen. Muuton kulku kiertolaskennan

mukaan: 13.4. 19, 16.4. 116, 19.4. 152, 22.4. 165, **26.4. 200**, 28.4. 143, 3.5. 105, 6.5. 67, 10.5. 26 (MM). Muuton kulku Pornaistenniemieltä (päivän paras noteeraus otettu): 15.4. 48p, 16.4. 52p, 17.4. 72p, 18.4. 90p, 19.4. 110p, 21.4. 121p, 26.4. 65p, 29.4. n60p (TLe, JaK, EVa, JVi, PK, MO, B. Ojala). Lammassaaresta ilmoitettiin vain muutama kerääntymä, parhaana 22.4. 50p (JNu). 10.5. jälkeen ei enää yli 20 yksilön määriä tavattu.

HARMAASORSA Kaikkiaan aikaväliltä 11.4.-9.5. havaittiin arviolta 8 yksilöä. Ensimmäiset. 11.4. Hakalan torni 1/1p (J. Karppinen), 15.4. Pornaistenniemi 1/1p (S. Lindroos). 17.-18.4. Pornaistenniemi 2/1p (JKä, JaK, JVi TLe ym). Tästä eteenpäin tasaisesti havaintoja pääsääntöisesti 1-2 linnusta, poikkeuksena 5.5. Lammassaari 2/1 (1/1 + 1/1)p (MaK, MO, B. Ojala). Viimeiset, 6.5. Hiihtäjätie 1/1 E (PPy) ja 9.5. Lammassaari 1/ (MaK).

TAVI Talvi: Haapanan tavoin kertahavainto puhdistamolta, 18.12. 1p (JP). **Kevät:** Ekat, 31.3.-6.4. Matinkaaren sula 1/p (MO, B. Ojala, P. Saarinen), 6.4. Purolahti 1/p (M. ja H. Alestalo). 7.4. jo useampia, VKL kiertolaskenta 17p (MM). Parhaita kerääntymiä: 12.4. Hakalan torni 88p, 15.4. Hakalan torni 160p (MO, B. Ojala), 16.4. Lammassaari 131p ja kiertolaskenta 291p (MM), 17.4. Majavakallio n180p (MaK), 19.4. kiertolaskenta 180p (MM), 22.4. Lammassaari 130p, **26.4. kiertolaskenta 303p (MM)**, 28.4. kiertolaskenta 188p (MM). Toukokuun alussa selvästi vähemmän, kiertolaskenta: 3.5. 81, 6.5. 80, 7.5. 85p ja 10.5. enää 11p(MM).

SINISORSA Kiertolaskennan tuloksia, huomaa tasaisesti laskeva sarja: 7.4. 381, 13.4. 260, 16.4. 248, 19.4. 211, 22.4. 199 (152/47), muninta ja haudonta jo hyvässä vauhdissa, 26.4. 164 (130/34), 28.4. 161, 3.5. 180, 6.5. 115, 10.5. 77 (MM). Ensimmäinen poikueilmoitus, 20.5. Saunalahti 2 poikuetta (PPy).

JOUHISORSA Ensimmäiset, 7.4. Arabianranta 1/1p (MO, B. Ojala), 8.4. Purolahti 1/p (I. Paajanen), 10.4. jo useampia, alue yht. 6/6p (J. Karppinen, MO, B. Ojala ym). Ei suuria määriä, paras: 17.4. lahdella yht. n10/10p (PPy, MaK, P. Saarinen ym.). Muita yli 10 määriä ei tavattu. Viimeiset: Aikavälillä 28.4.-3.5. havaintoja tasaisesti 3-4 yksilöstä, viikon tyhjä väli, ja jälleen 11.5. Lammassaari 2/1p (P. Lankila, P. Janhonen ym) ja tämän jälkeen vielä yksi naaraslintu 23.5. saakka.

HEINÄTAVI Ensimmäiset, 18.4. Pornaistenniemi 2/2p (JVi) ja samana päivänä Lammassaari 1/p (JVi). Tästä eteenpäin tasaisesti havaintoja. Hyvä kevät, 5 ja sitä parempia määriä tavattiin 9 päivänä. Parhaina, kaikki >6: 26.4. kiertolaskenta 4/3p (MM), 2.5. Hiihtäjätie 4/3p (PPy), 4.5. Lammassaari 5/3p (MO, B. Ojala), 6.5. kiertolaskenta 6/3p (MM). 11.5. jälkeen havaittiin pääsääntöisesti enää koiraslintuja.

LAPASORSA Talvi: Yksi havainto joulukuun alusta 1.12. Saunalahti /1p (PPy). **Kevät:** Ekat, 14.4. Lammassaari 1/1p (T.T.Koskinen), 15.4. Lammassaari 2/p (PPy, MO, B. Ojala), 15.4. Pornaistenniemi 1/p (MO, B. Ojala). Yleistyi heti perään. Suurimpia määriä: VKL kiertolaskenta 19.4. 26p, 22.4. 19p, **26.4. 37p** ja 28.4. 16p (MM). Muita hyviä: 19.4. Hiihtäjätie 9/5p (PPy), 23.4. Hakalan torni 11/10p (MO, B. Ojala), 25.4. Majavakallio 12/4p (MaK, TLe, H. Vuonokari).

PUNASOTKA Ekat, 4.4. Matinkaari 1p/p (MO, B. Ojala) ja 10.4. Arabianranta 2/1p (MO, B. Ojala). Yleistyi heti tämän jälkeen. Vähälukuinen laji lahdella, kaikki 6 tai sitä paremmat aikaväliltä 15.-23.4., parhaina: 17.4. Majavakallio 8/5p (MaK ym) ja 18.4. Hiihtäjätie 13p (PPy). Toukokuun loppuun asti lahdella tasaisesti 1-3 yksilön määriä.

TUKKASOTKA Talvi: Koko joulukuun alun, 11.12. asti lahdella /1p (PPy, JKä), poikkeuksena 3.12. Hiihtäjätie 1/2p (PPy). **Kevät:** Ekat, 9.4. Arabianranta 1/p (MO, B. Ojala), 10.4. Arabianranta 8/2p (MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin tasaisesti havain- toja. Parhaita kerääntymiä, kaikki >100: 26.4. kiertolaskenta 94p (MM) ja samana päivänä Hiihtäjätie 100p (PPy), 3.5. Lammassaari 227p (MO, B. Ojala), 4.5. Lam- massaari 155p (MO, B. Ojala) ja Hiihtäjätie 149p (PPy), 5.5. Lammassaari 110p (MaK).

LAPASOTKA Yksi kevähavainto, 14.5. Hiihtäjätie a5/5p illalla Hakalan edessä (PPy).

HAAHKA Tätä merisorsaa nähdään Hiihtäjätieltä ja Englantilaiskalliolta, josta näkee Suomenlinnan edustan luodoille. Hiihtäjätie: eka 26.3. 1/1p, huhti-toukoku- ussa aina kun vain merelle näkee. Parhaana 14.4. 29E, 30p (PPy). Kaikki havainnot mereltä.

ALLIHAHKA Yksi hieno kevähavainto, 6.5. Arabianranta 1jp/ illalla hetken paika- llisena (EH, PPy).

ALLI Talvi: Kaksi havaintoa 1.12. Hiihtäjätie 1/p (PPy) ja 25.2. Ryönälahti 1 talvipukuinen koiras, joka makasi klo 10 jään päällä olevassa lumessa. Myöhemmin päivällä lintua ei enää löytynyt. (T. Mäkeläinen). **Kevät:** Kaksi havaintoa, 9.5. Hii- htäjätie 3/p illalla lahdella (PPy) ja 19.5. Hiihtäjätie 15p merellä (PPy). Lisäksi kova vesilintumuutto, 17.5. Hiihtäjätie merellä yn8000m määrittämätöntä vesilintua.

MUSTALINTU Talvi: Yksi havainto, 3.12. Hiihtäjätie /2p (PPy). **Kevät:** Yksi havainto, 15.5. VKL selkä a1/1p (TJa, PPy, I. Paajanen, T. Mäkeläinen).

PILKKASIIPI Lahdelta ei tehty yhtään kevähavaintoa. Hiihtäjätieltä 4 havaintoa, kaikki mereltä, 14.5. 5p, 16.5. 2p, 19.5. 3p ja 23.5. 2p (PPy).

TELKKÄ Ei talvihavainnoja. **Kevät:** Ensimmäiset, 24.3. Etu-Viikki 1/ N (A. Met- tinen), 24.3. Hiihtäjätie 2/2 S, Kyläsaaren yli (PPy). Eka paikallinen, 27.3. Puhdis- tamo 1/1p (MO, B. Ojala). Eka kymmenen ylitys, 7.4. Arabianranta 7/7p (MO, B. Ojala). Parhaat kerääntymät 50-100 yksilön luokkaa, kaikki >50: 9.4. Arabianranta 55p (MO, B. Ojala), 10.4. Arabianranta 76p (MO, B. Ojala) ja havaintosarja VKL kiertolaskenta: 13.4. 53, 16.4. 89, 19.4. 56, 22.4. 33, 26.4. 56, 28.4. 18, 3.5. 24, 5.5. 40, 6.5. 12 (MM).

UIVELO Tämä pohjoisen helmi on kohtuullisen runsas kevään syksyin. Ekat, 7.4. Arabianranta 1/1p (MM, MO, B. Ojala), 9.4. Arabianranta 8p (S. Lindroos). Tästä eteenpäin tasaisesti havainnoja toukokuun alkuun asti. Parhaita, kaikki >15: 17.4. Lammassaari 10/9p (PK) ja Majavakallio 9/10p (MaK), 18.4. Hiihtäjätie 7/12p (PPy) ja Mölylä 5/12p (TLe), 19.4. kiertolaskenta 9/11p (MM), 21.4. Arabianranta 22p (J. Laiho) ja 28.4. kiertolaskenta 18p (MM). Viimeiset: 5.5. Lammassaari 2/7p (MaK) ja 8.5. Hiihtäjätie /1m laskeutui Mölylään (PPy).

TUKAKOSKELO Vähälukuinen kevtälaji. Alueella pesii pari paria, määristä päätellen muita yksilöitä ei sitten nähdäkään. Ekat, 19.4. Hiihtäjätie 1/p (PPy), 20.4. Lam- massaari 1/1p (Tapio Kaijanen ym). Tästä eteenpäin tasaisesti havainnoja 1-4 yksilön määristä. Vain kerran neljää suurempi määrä, 17.5. kiertolaskenta 5(2/3)(MM).

ISOKOSKELO Talvi: Joulukuun 13 päivään asti lahdella 1-3 yksilöä. Lisäksi Hii- htäjätieltä muutama keskitalvelta, 20.12. 2/1p ja 23.1. 2p, molemmat mereltä (PPy).

Kevät: Ensimmäiset liikkujat tyypilliseen tapaan jo maaliskuussa, 1.3. Hiihtäjantie 15p, 5.3. Talvilintulaskenta 4 (T. Mäkeläinen), 17.3. Etu-Viikki a4/2 SE (MO, B. Ojala). Kuun lopulla jo runsaammin. Vantaanjoki avaa ensin arabianrannan sulan ja sinne tulee heti paljon isokoskeloita. 31.3. 15 (9/6)p, 4.4. 43p, 6.4. 71 (38/33)p, 7.4. 39 (25/14)p (MO, B. Ojala, P. Saarinen). Parhaat määrät, kaikki >150: 16.4. kiertolaskenta 150 (MM), 24.4. Lammassaari 180p (PSe), 30.4. Lammassaari 149p (MO, B. Ojala), 3.5. kiertolaskenta 183 (MM), 4.5. Lammassaari 150p (MO, B. Ojala).

MEHILÄISHAUKKA Ensimmäiset aikaisin, 8.5. Hiihtäjantie 1 NNW 14:05 (PPy), 10.5. Hiihtäjantie 1m (PPy) ja 14.5. Viikki 1m (MM, PPy). Näiden lisäksi vain yksi havainto ilmoitettiin, 17.5. Lammassaari 1 N (K. Vepsäläinen).

HAARAHAUKKA Havaintoja kolmesta yksilöstä. 11.4. Etu-Viikki sekä Majavakallio 1 NE klo 15:01-15:20 (MaK, R. Viherlehto, T. Mäkeläinen, JEr, P. Lankila ym) ja 21.4. 2m, yksi määrätietoisesti lahden yli NE klo 18:25 – 18:45 (MO, B. Ojala ym). Toinen lintu löytyi klo 19:45 aivan Lammassaaren tornin päältä liukumassa kohti koillista. Lintu yllättäen kääntyi Myllypuron päällä ja palasi matalalla Myllypuron ja Herttoniemen harjannetta seuraten, kadoten lopulta klo 20:30 Kulosaaren suuntaan (MO, B. Ojala, JaK ym).

MERIKOTKA Talvi: Kolme havaintoa, 1.12. Hiihtäjantie 1ad NW (PPy), 6.12. VKL 1 subad SW (EH) ja 14.12. Klobben 1p (T. Mäkeläinen). **Keväthavaintoja** aikaväliltä 3.3. – 17.4. 15 yksilöstä. Yli yhden havainnot, 28.3. Etu-Viikki 2 (2a)E joista toinen myöhemmin W (MO, B. Ojala ym), 4.4. Majavakallio a2 WNW-N + 1juv N (R. Viherlehto). Toukokuulta ei havaintoja.

RUSKOSUOHAUKKA Ensimmäiset, 9.4. heti 2 yksilöä, puhdistamo 1vp/m (JaK) ja Etu-Viikki 1 naaraspuukiert. (MO, B. Ojala, EVa), 10.4. VKL 1ad/p (MO, B. Ojala, JPä). Tästä eteenpäin päivittäin. Parhaina, 13.4. Hiihtäjantie 4 (1ad/2m + /1p)(PPy), 15.4. Etu-Viikki 3 (1/2m)(MO, B. Ojala) ja samana päivänä Hiihtäjantie 3 (1/1m + /1p)(PPy), 17.4. Etu-Viikki 3 (2/1m) (MO, B. Ojala), 28.4. Majavakallio 5 (soidintava pari + /3m) (MaK, TLe), 8.5. Hakalan torni 4-5p (KoM ym) ja 12.5. VKL 4 (1ad + 1 3kv/2p) (PPy). Huhtikuun lopulla ja toukokuussa pääsi lahdella seuraamaan, sekä näkemään että kuulemaan, yhden parin komeaa soidinta. Pari jäi pesimään lahdelle.

SINISUOHAUKKA Yksi talvihavainto, 6.1. Kivinokka 1/ E (Martin Lodenius), lintu nähtiin myöhemmin samana päivänä myös Vuosaaren kasalta. **Keväthavaintoja** kaikkiaan 9 yksilöstä. Ekat, 8.4. Hiihtäjantie 1/ NE (PPy) sekä sama Pornaistenniemieltä (L-E. Fernelius, C. Krogius), seuraavana päivänä upeat 3m, Etu-Viikki 2/1 (3a) NW (MO, B. Ojala ym). Toukokuulta kaksi havaintoa, 12.5. Hiihtäjantie /1 N (PPy) ja sama Lammassaaresta (TLe), sekä 23.5. VKL /1 p (TLe, MaK, MO, B. Ojala).

KANAHAUKKA Edellisvuosien tapainen hyvä esiintyminen jatkuu. Läpi talven ja kevään tasaaisesti havaintoja useasta yksilöstä, muutama huippupäiväkin, 13.12. Hiihtäjantie 5p, (1juv/2juv p Kivinokassa, 1p n. Pihlajanmäki ja 1p n. Katajanokka)(PPy), 24.1. VKL 4-5 yksilöä 1-2ad, 3juv (AiL). Keväällä jälleen soidintava pari, 12.3. Hakala 1ad/1ad, soidinta (HSv), tästä eteenpäin soidinta säännöllisesti.

VARPUSHAUKKA Talvi: Läpi talven harvakseltaan havaintoja yhdestä yksilöstä kerrallaan, selvästi kanahaukkaa harvinaisempi. Kerran paremmin 3.12. Hiihtäjantie 3p (PPy). **Kevät**muuttoa alkaa maaliskuun alkupuolella, ja samalla siitä tulee jokaretken laji. Päämuuttoa huhtikuussa, parhaina 5.4. Hiihtäjantie 8m (PPy), 11.4. Majavakallio

11m (MaK) ja 17.4. Etu-Viikki + Lammassaari 19m (MO, B. Ojala). Hiihtäjätien kevätsumma 11.3.-18.5. 49m (PPy). Muutto jatkuu hitaasti vaimentuen toukokuun lopulle asti. Yllättäen Etu-Viikissä havaittiin soidintava lintu huhtikuun puolivälissä, ja pesintä varmistettiin sitten kesällä.

HIIRIHAUKKA Talvihavainto vaiko jo eka muuttaja, 25.2. Viikki 1 buteo sp (Martin Lodenius). Ekat kevät muuttajat, 9.3. Etu-Viikki 1m (JaK), 12.3. Etu-Viikki 1 (MO, B. Ojala) ja 17.3. Hiihtäjätie 1 NE (PPy). Kaikkiaan hiirihaukkoja nähtiin 73 yksilöä. Parhaina, 3.4. Etu-Viikki 6 (5a) N-NE (MO, B. Ojala, TTn ym), 5.4. Hiihtäjätie 10 (7a) N (PPy) ja 17.4. Majavakallio 6m (MaK ym), muuten tasaisen tappavasti 1-4 päiväsummia. Toukokuulta enää kaksi havaintoa, 1.5. Hakala 1m (P. Lankila) ja 6.5. Hiihtäjätie 1m (PPy).

PIEKANA Ensimmäiset kevätmuuttajat, 30.3. Etu-Viikki 1 NW (P. Junntila, M. Heini), 4.4. Etu-Viikki 3 nN, 5.4. Majavakallio 1m (T. Mäkeläinen) ja samana päivänä Hiihtäjätie /1ad N (PPy). Kaikkiaan havaittiin 41m yksilöä. Selvä massapäivä oli 17.4. jolloin alueen yli tasaista muuttoa, eniten laskettiin Majavakalliolta, 14m + but sp 3m (MaK ym). Viimeiset, 27.4. Keinumäki a3m (A. Uppstu) ja 6.5. Majavakallio 1 E (PU) sekä samana päivänä Hiihtäjätie 1m (PPy).

KILJUKOTKALAJI Tämä komea roikkusiipinen kotka havaittiin 11.5. Hiihtäjätieltä klo 15:00 matkalla ENE (PPy, UMV).

KALASÄÄSKI Ensimmäiset, 8.4. Etu-Viikki 1 NE (JVi) ja saman päivän iltana Purolahti 1p (I. Paajanen), 9.4. Etu-Viikki 1 (MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin tasa-isesti havaintoja toukokuun loppuun asti. Kaksi tai useampia yksilöitä tavattiin vain neljä kertaa, em. 8.4., 15.4. Pornaistenniemi 2 m/p (MO, B. Ojala), 17.4. koko alueen päiväsumma 3-4 yksilöä (MaK, PPy, JaK, MO, B. Ojala) ja 7.5. Hiihtäjätie a2 NW (PPy).

TUULIHAUKKA Hyvä kevät kaikkiaan 24m, joka on selvästi edellisvuosia paremmin. Ekat, 26.3. Etu-Viikki 1m (Kassu Holmberg), 3.4. Etu-Viikki 1 N klo 7:10 (Jussi Tanner) ja 1N klo 14:47 (MO, B. Ojala) ja 4.4. 1m (PeS, Jussi Timonen ym). Kolmen yksilön päivät, 5.4. Hiihtäjätie 1/1m + Etu-Viikki 1m (PPy), 11.4. Majavakallio 3m (MaK) ja 17.4. Pornaistenniemi 3m (JaK). Toukokuulta kolme havaintoa, vikat 2.5. Etu-Viikki 1m (PPy) ja 16.5. Lammassaari 1p (M. ja H. Alestalo).

PUNAJALKAHAUKKA Vanha koiras havaittiin 6.5. Hiihtäjätieltä klo 11:18 matkalla koilliseen, nuolihaukat ahdistelivat lintua sen ylittäessä niiden reviirin Kivinokassa (PPy).

AMPUHAUKKA Talvi: Kolme havaintoa samasta linnusta, 25.1. Viikin tiedepuisto /1p (JKF, A. Mettinen), 26.1. Kyläsaari /1 (A. Mettinen) ja 10.2. Tilanhoitajankaari /1 (Jani Närhi). **Kevät:** Havaintoja aikaväliltä 26.3.-14.5. kaikkiaan 11 yksilöstä. Ekat, 26.3. Hiihtäjätie /1m (PPy) ja 3.4. Etu-Viikki 1 N (MO, B. Ojala). Huippuna 17.4. Etu-Viikki + Lammassaari yht. 3m (MO, B. Ojala) ja samana päivänä Majavakallio 2m (MaK ym). Vikat, 18.4. Hiihtäjätie 1/ NE (PPy) ja 14.5. Hiihtäjätie /1m (PPy).

NUOLIHAUKKA Ekat, 25.4. 1p joka nähtiin sekä Majavakalliolta (MaK, TLe, H. Vuonokari) että Hiihtäjätieltä (PPy), 27.4. VKL 1p (A. Uppstu, PPy) ja 29.4. Kivinokan toinen puoliso saapui läp (PPy). Toukokuussa havaintoja päivittäin 1-3 yksilöstä kerrallaan. Maininnan arvoinen, 9.5. 1/1 parittelivat Kivinokassa (PPy).

MUUTTOHAUKKA Kolme havaintoa, 1.4. Hakalan torni 1juv/ NE 13.15 (MM), 18.4. Kotiniitty 1 iso falco N 15:06 (MO, B. Ojala, JVi) ja 21.4. Hakalan torni 1ad/ N 10:50 (KHä).

KANALINNUISTA havaittiin ainoastaan fasaania, eikä siitäkään tullut yhtään maininnan arvoista ilmoitusta.

LUHTAKANA Ensimmäinen jo maaliskuussa, 25.3. Keinumäen edusta 1p, näköhavainto (PK), 9.4. Mölylä 1p, sekin näköhavainto (JKä) ja eka huutava 15.4. Keinumäki 1Ä (MO, B. Ojala). Yleistyi heti perään. Nykyisin lahdella, lähinnä Pornaistenniemien ympäristössä on paljon luhtakanoja. Paras kuuntelu-aika on huhtikuun lopulla, toukokuussa soidin jo loppunut, 21.4. välillä Keinumäki – Pornaistenniemi 6Ä (JaK), 23.4. Pornaistenniemi 5Ä (EVa), 26.4. Säynäslahti 6Ä + Saunalahti 1Ä (MM), 29.4. Säynäslahti 9Ä + Saunalahti 1Ä, siis huikat 10Ä (MM, PRu, HSv). Vika suurempi määrä 30.4. Pornaistenniemi 5Ä (MO, B. Ojala).

LUHTAHUITTI Saapui aikaisin, 21.4. Pornaistenniemi 1Ä 21:30 -> (JaK, R. Metsomäki, J. Sirviö, MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin, 23.-30.4. Pornaistenniemellä 1Ä, poikkeuksena 25.-26.4. 2Ä (VV, R. Metsomäki ym). Toukokuulta yksi havainto, 3.5. Lammassaari 1Ä harvakseltaan (pet).

PIKKUHUITTI Paul Segersvärd ja Pekka Wallin löysivät 24.4. koiras ääntä huutellevan linnun Pornaistenniemeltä. Tämän jälkeen lintua kävi moni kuuntelemassa ja se lauloikin aina 29.4. asti. Uusi laji lahdelle, alueen 286 laji.

RUISRÄÄKKÄ Kolme havaintoa, 11.5. Lammassaaren pitkokset 1Ä klo 6:03 (I. Reitilä), 30.5. Etu-Viikki 1Ä (M. Juvonen, A. Uppstu) sekä 31.5. Lammassaari 1Ä (KHä).

LIEJUKANA Yksi lintu saapui 9.4. Verkatehtaan puiston pitkoksten viereen (Philip Borg, Pertti Hokkanen). Lintu nähtiin tästä eteenpäin päivittäin aina 16.4. asti. Tämän lisäksi liejukanan ääntä kuultiin Pornaistenniemeltä 23. ja 26.4. (EVa; MM), liekö sama yksilö?

NOKIKANA Ensimmäiset, 25.3. eteenpäin Puhdistamo 1p (JVi ym), 30.3. Puhdistamo 2p (AiL, VV, JEr ym), 31.3. Arabianranta 2p + puhdistamo 1p (MSv). Yleistyi 9.4. Arabianranta 13p (MO, B. Ojala) ja 10.4. Arabianranta 36p (JPä). Parhaina, 12.4. Kokkoluoto a40 (EH), 16.4. kiertolaskenta 65 (MM), 16.4. Pornaistenniemi 39p (MO, B. Ojala) ja 26.4. kiertolaskenta 42 (MM).

KURKI Hyvä kevät, kaikkiaan havaittiin 450 yksilöä. Ekat, 30.3. Etu-Viikki a3 N (P. Junttila, M. Heini), 1.4. Pikku-Viikki 1 N (K. Vepsäläinen) ja 3.4. jo pieni massa Kyläsaari + Etu-Viikki 34(9a)m (MO, B. Ojala). Kurkimuuttoa nähtiin varsin tasaisesti aina toukokuun alkuun asti. Useita hyviä päiviä: 11.4. Majavakallio 158 (12a)m (MaK), 12.4. Etu-Viikki 67 (7a)m (MO, B. Ojala), 15.4. Etu-Viikki + Lammassaari 86 (5a)m (MO, B. Ojala) ja 17.4. koko alue yht. n45m (MaK, JaK, MO, B. Ojala). Kevään erikoisuus oli että yhden kurjen nähtiin harhailevan lahden ympäristössä 23.4.-11.5. välisenä aikana, oliko kyseessä yksi ja sama lintu? Lammassaaren niityllä havaittiin paikallisia, 17.4. 1p (P. Saarinen) ja 27.5. a3p (MO, B. Ojala). Vikat, toukokuun aikana havaittiin vielä 38(10a) yksilöä. viimeisimmät, 23.5. Lammassaari a3 SW (MO, B. Ojala) ja em. 27.5.

MERIHARAKKA Ensimmäiset, 7.4. Hiihtäjätie 1 E (PPy), 10.4. Arabianranta 1p (MO, B. Ojala). Yleistyi heti näiden jälkeen. Koko kevään tasaisesti havaintoja pääasiassa alle 10 yksilön määrästä. Toukokuussa vähän paremmin, yli 10 määrää 8 päivänä. Edellisvuosien tapaan toukokuun lopulla kerääntyy Etu-Viikin pelloille joukko ruokailuvia lintuja, 21.5. 35p (PPy), 25.5. 34p (MG), 27.5. 34p (MM), 29.5. 31p (PPy) ja 31.5. a24p (HSv).

AVOSETTI Erinomaisen hieno havainto, 6.5. Mölylän edustalla 1p koko päivän (JSs, PPy, MG, MM +>50 muuta). Laji on nähty kerran aikaisemmin lahdella, lähes 30 vuotta sitten, 1.5.1975.

PIKKUTYLLI Ensimmäiset, 17.4. Lammassaari 1p (JaK, PK), 18.4. Etu-Viikki 2 N (MO, B. Ojala). Tämän jälkeen tasaisesti havaintoja. Parhaina, 30.4. Lammassaari 7p (MaK), 3.5. kiertolaskenta 8 (MM) ja 18.5. Etu-Viikki 8p (PPy).

TYLLI Ensimmäiset, 15.4. Etu-Viikki mä (MO, B. Ojala, J. Karppinen), 17.4. Majavakallio a2p Lammassaareissa (MaK ym). Tämän jälkeen tasaisesti havaintoja aina 9.5. saakka 1-2 yksilöstä kerrallaan. Poikkeuksena 3.5. VKL 5p (MM, pet). 9.5. jälkeen pitkä tauko ja uusia vasta arktisten tyllien muuton aikaan touko-kesäkuun vaihteessa, 29.5. Etu-Viikki 2p (PPy), 31.5. Lammassaari 1p (KHä), 31.5. Etu-Viikki 2p (HSv) ja helmenä pohjalla 1.6. Etu-Viikki 7p (MG).

KAPUSTARINTA Ekat, 10.4. Etu-Viikki a7 (T. Järvinen), 11.4. Majavakallio a3m (MaK) ja 12.4. Hakala 1 (P. Lankila). Tästä eteenpäin Etu-Viikissä pari viikkoa, aina 24.4. asti päivittäin 1-4 yksilöä, poikkeuksena 21.4. Etu-Viikki 16p, nousivat ja lähtivät pohjoiseen (KHä). Lapin lintujen päämuutto tapahtui toukokuun alussa, jolloin nähtiin pari hienoa parvea: 1.5. Mölylä a35 N (MO, B. Ojala) ja 2.5. Viikki a40m (KHä, EH, A. Ramdane). Näiden jälkeen enää yksi havainto, 14.5. Etu-Viikki 1m (Ä)(PPy).

TÖYHTÖHYYPÄ Kevään yksi odotetuimmista lajeista saapui 17.3. Etu-Viikki 6 (5+1)(MO, B. Ojala) ja samana päivänä Hiihtäjätie a2 E (PPy), 18.3. Etu-Viikki 9 (4a)m (MG, JVi ym), yleistyi heti perään, 24.3. Hakala + Lammassaari 65 (3a)m (MO, B. Ojala). Ensimmäinen ja samalla suurin muutto nähtiin, 30.3. Viikki 187m, suurin a 47 (JEr). Tästä eteenpäin 15.4. asti alueella päivittäin 20-50 lintua. Parhaina, kaikki >50: 9.4. Hakala 50 (5a)m+ a20p (MO, B. Ojala), 11.4. Majavakallio 99(4a)m + 15p (MaK) ja 12.4. Etu-Viikki 36p + a43 kaarteli korkealla taivaalla (MO, B. Ojala). 15.4. jälkeen ei enää yli 20 määrää tavattu.

LAPINSIRRI Ekat, 8.5. Hakala 1 laskeutui Lammassaaren niitylle (KoM ym), 10.5. Lammassaari 1p (M. Juvonen ym) ja 12.5. Lammassaari 4p (MO, B. Ojala). Kaikkiaan lapinsirrejä havaittiin arviolta 70 yksilöä. Parhaina, 18.5. Lammassaari a18p (PPy), 22.5. Lammassaari 14p (TSu), 23.5. Lammassaari 9 (2a)p (JEK) ja 24.5. Säynäslahti 8p (MM). Viimeiset, 26.5. Lammassaari 3p (JaK) ja 30.5. Pornaistenniemi 1p (JVi).

KUOVISIRRI Yksi erittäin aikainen lintu Lammassaaren niityllä, 9.-10.5. 1 ei jp p (MaK, MO, B. Ojala ym ym).

SUOSIRRI on yllättävän harvinainen lahdella, ainoastaan kaksi havaintoa, 22.5. Lammassaari 1p (TSu) ja 26.5. Lammassaari 1 ei jp p (JaK).

JÄNKÄSIRRIÄINEN Huono kevät vain kolme havaintoa, 24.5. Lammassaari a2p (MO, B. Ojala, JaK, R. Metsomäki ym) ja 1.6. Lammassaari a2p lähtivät NE (JKä) ja samana päivänä Lammassaari a16 hetken p (MM).

SUOKUKKO Ensimmäiset 30.4. Lammassaari a2/p (MO, B. Ojala) ja 1.5. Mölylä 3/p (MO, B. Ojala). Vesi oli toukokuun alussa alhaalla ja suokukat kerääntyivät Mölylän edustalle: 4.5. an50p (MO, B. Ojala), 5.5. 28 (TSu, KHä), 6.5. 150p (K. Hilditch), 7.5. 75p (TJa), 8.5. 88p (TJa). Veden korkeus nousi suokukon jalvoja ylemmäksi kerääntymät siirtyivät Lammassaaren edustalle: 9.5. 55 (MaK), 11.5. 155 (5a) N + 75p (MO, B. Ojala, P. Lankila, P. Janhonen), 12.5. 60p (TLe) ja 13.5. 50p (MO, B. Ojala). Viimeiset, 16.5. jälkeen ei enää yli 10 määriä havaittu, kaksi viimeisintä 24.5. Lammassaari 1p (MO, B. Ojala) ja 28.5. Lammassaari 1/1p (TSu)

JÄNKÄKURPPA Ei talvihavaintoja. Ensimmäiset kevätkuuttajat, 18.4. Lammassaari 2p (MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin Lammassaaren tornin edustalla päivittäin 1-4 lintua. Parhaina, 20.4. 4p (Tapio Kaijanen ym.), 24.4. 5p, yhtäaika näkyvissä! (MaK), 27.4. 4p yhtäaika näkyvissä (MaK, MO, B. Ojala) 28.4. kiertolaskenta 4 (MM). Soidintaviakin havaittiin, Lammassaari 23.4. Ä (EVa), 26.4. Ä (J. Lehtonen), 27.4. Ä (MO, B. Ojala). Lammassaaren ulkopuoliset, 26.4. Saunalahden ruovikon reunassa 1p (PPy) ja 27.4. Purolahti soidintava (PPy). Lammassaaren niityllä muutama pitkälle toukokuuta, 5.5. 2p (MaK), 6.5. 1p (MM) ja 13.5. 1p (MM).

TAIVAANVUOHI Yksi joulukuun alussa, 1.12. Taka-Viikki 1 nousi ojasta (HSv). **Kevät**, ekat: 29.3. Etu-Viikki 1p (MaK), 30.3. Etu-Viikki 1p (P. Juntila, M. Heini) ja 4.4. Etu-Viikki + VKL n5p (MO, B. Ojala). Parhaina, kaikki >30: 14.4. Lammassaari 42p (MO, B. Ojala), 15.4. Etu-Viikki a33 lennossa (MO, B. Ojala), 21.4. Lammassaari 50p (KHä, JaK ym) ja 29.4. VKL pesimälintutakseeraus n70p (MM, PRu, HSv). Tämän jälkeen ei enää yli 10 määriä laskettu.

LEHTOKURPPA Ensimmäiset, 31.3. Mölylä 1 (MSv), 4.4. Kyläsaari 1p (MO, B. Ojala), 4.4. Pornaistenniemi 1 (MO, B. Ojala). Hyvä kevät, huhtikuulta kaikkiaan 16 havaintoa, parhaana 10.4. Hakala yht. 3 nousi lentoon (T. Järvinen). Toukokuiset: Fastholma 2.5. 1p (J. Karppinen ym) ja 8.5. soidinlentoa (MO, B. Ojala) sekä 15.5. Keinumäki 1 (VV).

KUOVI Ekat normaaliin aikaan, 7.4. kiertolaskenta 1m (MM), 9.4. Etu-Viikki 1m (J. Viitala) ja 10.4. Hakala 2m (P. Lankila, I. Paajanen). Hyvää muuttoa lähes päivittäin aikavälillä 13.-25.4. Parhaina: 13.4. koko alue yht 57 (4a)m (J. Karppinen, MO, B. Ojala ym), 15.4. koko alue yht 160 (4a)m (JEr, MO, B. Ojala), 18.4. Viikki 165 (4a)m (JVi), 19.4. a53m (PPy), ja 21.4. koko alue yht. n100m+p (PPy, TJa, P. Saarinen, MG ym). Kaikkiaan muuttavia nähtiin komeat 620 yksilöä. Toukokuulta enää yksittäisiä. Mainitseminen arvoinen, 2.5. Etu-Viikki 1 soidintava (MO, B. Ojala).

PIKKUKUOVI Kaikkiaan 12 havaintoa 64 yksilöstä. Ensimmäiset, 24.4. VKL 13(9+4)m (JVi) ja samana päivänä Hiihtäjätie a9m (PPy), 28.4. kiertolaskenta 1m (MM). Parhaana 29.4. Hiihtäjätie 19 (3a)m (PPy), lisäksi Lammassaari 2p (TLe). Viimeiset: 18.5. Hiihtäjätie 5m (PPy) ja 20.5. Etu-Viikki 4p (PPy).

MUSTAVIKLO Ensimmäiset huhtikuun lopussa, 27.4. Lammassaari 1p (I. Paajanen, J. Valo, MaK, PPy), 30.4. Pornaistenniemi 1ä, yöllä (MO, B. Ojala) ja 1.5. Mölylä ä (MO, B. Ojala). Hyviä määriä aikavälillä 4.-11.5., kaikki >30: 4.5. VKL n30p (S. Lindroos), 5.5. VKL n30p (S. Lindroos), 6.5. Mölylä 32p (MO, B. Ojala) ja 7.5. VKL n40p (S. Lindroos), Viimeiset, 13.5. jälkeen enää alle 3 määriä, viimeisimmät: 16.5. VKL 2p (JPä, H. Pärni) ja 23.5. Lammassaari ä (MO, B. Ojala).

PUNAJALKAVIKLO Vähälukuinen laji lahdella. Alueella pesii tai yrittää pesiä korkeintaan 3 paria. Pääosa havainnoista koskeenee näitä lintuja. Ekat, 17.4. Lammassaari 1p (I. Paajanen, JaK, PK), 18.4. Lammassaari 1 (JVi ym), 22.4. Hakala 1 (PPy). Alueen massa 5 yksilöä havaittiin neljästi: 28.4. VKL 5p (JPä ym), 7.5. VKL 5p (JPä), 14.5. kiertolaskenta 5 (MM) ja 23.5. Pornaistenniemi 5p (MaK).

VALKOVIKLO Ensimmäiset, 18.4. Lammassaari 2p (JVi, MO, B. Ojala) ja samat Mölylä 2p (TLe, M. Juvonen), 19.4. Hiihtäjantie 7p (PPy) ja 20.4. Lammassaari 1p (S. Lindroos). Ei suuria määriä, yli 10 määriä vain 5 päivänä, kaikki >15: 27.4. Lammassaari 18p (MO, B. Ojala) ja 29.4. pesimälaskenta 25p (MM, PRu, HSv) ja samana päivänä Mölylä a21m, nousivat Lammassaaren niityltä (PPy). Vikat, 23.5. Lammassaari 2p (MO, B. Ojala) ja 24.5. Hiihtäjantie 1p (PPy).

METSÄVIKLO Aikaisin viklo saapui 9.4. Etu-Viikki 1p (P. Janhonen) + Hakala 3p (Eva, MO, B. Ojala), 10.4. VKL 2p 1m (JPä) ja 11.4. Etu-Viikki 1p (MO, B. Ojala). 13.4. jo runsaammin, Saunalahti 8 + puhdistamo 2 (MM; MO, B. Ojala). Yli 10 määriä ei tavattu. Toukokuussa jo harvinainen, enää kaksi havaintoa. 1.5. Pornaistenniemi ä (MO, B. Ojala) ja 10.5. Hiihtäjantie 1 E (PPy).

LIRO Huhtikuulta kolme havaintoa, 26.4. Pornaistenniemi ä pimeässä (JaK), 27.4. Lammassaari ä pimeässä, klo 22:00 (MO, B. Ojala) ja 30.4. Lammassaari 1p (PPy). 1.5. jo runsaammin, Pornaistenniemi + Mölylä 35N 10-15p (MO, B. Ojala). Kohtalaisia määriä 1.-15.5. välillä, parhaina: 2.5. Lammassaari 70p (J. Karppinen), 6.5. kiertolaskenta 120 (MM), 6.5. Mölylä n100p (MG), 7.5. VKL n70p (S. Lindroos). Viimeinen suurempi määrä 15.5. Lammassaari n60p (VV). Viimeiset, 24.5. Lammassaari a16 nousi NW + 2p (MO, B. Ojala) ja 30.5.-1.6. Lammassaarien niityy 1p (MO, B. Ojala, MaK, MM)..

RANTAKURVI Kevään toinen uusi laji alueelle, laji numero 287. 7.5. aamulla löytyi Lammassaaren niityltä 1jp lintu (Juha Piipponen ym) jota kävi kymmenet päivän mittaan katsomassa. Lintu lähti muutolle illalla klo 20:20 (Sami Tuomela).

RANTASIPI Ensimmäiset, 21.4. Etu-Viikki ä (Simo-Pekka Tuisku), 23.4. Kosken alajuoksu 1 (Eva) ja 25.4. Arabianranta 1p (VV). Kolme kerääntymää ilmoitettiin, 1.5. Mölylä 8p (MO, B. Ojala), 4.5. Lammassaari 11p (MO, B. Ojala) ja 6.5. Lammassaari a9p (PPy).

KARIKUKKO Harvinainen, kuitenkin lähes jokavuotinen. Nyt kaksi kevähavaintoa, 9.5. Mölylä 1 hetken p (A. Mettinen, P. Lankila, M. Juvonen) ja 21.5. Hiihtäjantie 1 lensi pinnassa Mölylän suuntaan (PPy).

VESIPÄÄSKY Harvinainen, nyt kaksi havaintoa. 21.5. Hiihtäjantie 1m, pyörähti Lammassaaren rannan yllä ja jatkoi NE (PPy) ja 29.5. Pornaistenniemi 2p (Eva ym).

LEVEÄPYRSTÖKIHU Kevään komas uusi laji alueelle, 18.5. Hiihtäjantie a2E klo 9:30, noin Laajasalon – Santahaminan päältä (PPy). Alueen 288 laji.

MERIKIHU Harvinainen. Hieno havainto, 21.5. Etu-Viikki 1 ad vaalea SW klo 11:40 (PPy), lisäksi Hiihtäjantieltä 3 havaintoa, kaikki meren puolelta: 16.5. 1 tumma W, 18.5. 9m(2a) ja 19.5. 1p kihulaji (PPy).

PIKKULOKKI Kevätlaji, joka on muina vuodenaikoina vähälukuinen. Ensimmäiset, 27.4. Lammassaari 2ad (MO, B. Ojala), 28.4. kiertolaskenta 11(2a)m (MM) ja 30.4. Mölylä a4ad p (PPy). Päämuutto toukokuun ensimmäisen viikon aikana, parhaina 1.5.

Lamassaari + Mölylä 89m (Eero ja Pekka Hauta-aho, P. Lankila, MO, B. Ojala), 2.5. VKL yht.40(5a) (JKä, PPy, MO, B. Ojala), 4.5. Lamassaari 27p (TSu). 15.5. jälkeen enää yksittäisiä, vika 30.5. Pornaistenniemi lad p (JVi).

NAURULOKKI Ei talvihavaintoja. Ekat kevätmuuttajat, 24.3. Hiihtäjantie 1jp kaupungin yllä (PPy), 26.3. Hiihtäjantie a20p Tervasaassa (PPy) ja 27.3. Etu-Viikki 1jp S (MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin päivittäin kasvavia määriä. Huhtikuussa saapuu lahden juan reunalle iltaisin satoja naurulokkeja yöpymään ja taas aamulla lentävät pelloille ruokailemaan. Tätä jatkuu vajaan parin viikon ajan jonka jälkeen linnut jatkavat muuttoa ja poistuvat alueelta. Parhaita kerääntymiä ja siirtymiä: 6.4. Matinkaari n650p (P. Saarinen), 7.4. Arabianranta 1605p, illalla 18:00-19:45 (MO, B. Ojala), 8.4. Hiihtäjantie aamulähtijöitä 639m (PPy), 11.4. Etu-Viikki nn1000 lahdelle päin, illalla 17:00-19:00 (J. Karppinen), 13.4. Kalasataman edustalla 1240 (MM), **15.4. Keinumäki 4200 nN aamulla 5:20-6:20 (MO, B. Ojala)** ja 16.4. Keinumäki 2500 nN aamulla 5:38-6:45 (MO, B. Ojala). Tämän jälkeen enää vähäisiä määriä, mm. 18.4. Hakalan torni aamuliikenne lähes nolla (MO, B. Ojala). Toinen jokavuotinen tapahtuma on että touko-kesäkuun vaihteessa tulee lahdelle hyönteispyyntiin muutamia satoja lintuja, 1.6. Fastholman ympäristössä n200p (MO, B. Ojala). Pornaistenniemen altaalla yritti jälleen pieni kolonia pesiä, 23.4. 15 paria (S. Lindroos), 26.4. 14 soid/pesää rakentavaa (MM) ja 1.5. n10 parin yhdyskunta (MO, B. Ojala). Ilmeisesti minkki kävi pesillä ja linnut häipyivät muille maille.

KALALOKKI Talvihavaintoja vain yksi, 23.1. Hiihtäjantieltä 1p ja sekini poimittu kaupungin päältä (PPy). Kalalokki on harvinainen lahden jäätyneen jälkeen, joulumaaliskuu. **Kevät:** Laji ei ole mikään aikainen saapuja ensimmäiset: 17.3. Hiihtäjantie 1ad jp NW (PPy), 26.3. Hiihtäjantie 3ad p noin Tervasaassa (PPy) ja 31.3. Arabianranta 2p (MSv). Yleistyi hiljalleen huhtikuun alussa, 7.4. Arabianranta 35p (MO, B. Ojala) joka oli samalla ainoa ilmoitettu kerääntymä.

SELKÄLOKKI Suomen kaunein lokki saapui 5.4. Hiihtäjantie 1ad m (PPy), 6.4. Matinkaari 1p (P. Saarinen) sekä samana päivänä Hiihtäjantie 1 E, 1p (PPy) ja 7.4. Arabianranta 2ad p (MO, B. Ojala). Ainoa parempi määrä 22.4. Arabianranta 7ad p (MM).

HARMAALOKKI Läpi talven pieniä 3-20 määriä lahden jäällä sekä kaupungin puolella seikkailevia. Paras kerääntymä, 7.1. Hiihtäjantie 10p lahden jäällä. **Kevät:** Ensimmäiset muuttajat on vaikea todeta kaupungin runsaan talvikannan takia. Ehkä jo muuttaneita 15.2. Hiihtäjantie 22p lahden jäällä (PPy), ainakin 1.3. Hiihtäjantie 40p joista n10 jp lintuja (PPy). Kaksi hyvää määrää, 7.4. Herttoniemi 327m + Ilar 129m (Jer) ja 3.5. kiertolaskenta 221p kalajahdissa (MM).

ISOLOKKI Jäämeren jättiläisestä kolme havaintoa, 2.2. Hiihtäjantie 1 2-kv kaupungin yllä, noin Töölön lahdella (PPy), 3.2. Kulosaaren silta 1 2-kv (J. Karppinen, PPy) ja hieno kevätmuuttohavainto 15.4. Hakalan torni 1ad N ± klo 6:41 (MO, B. Ojala).

MERILOKKI Talvella harmaalokkia yleisempi lahden jäällä käyttämässä pilkkiahvenia. Paras talvinoteeraus, 5.2. Kyläsaari 16ad 2-3juv (MG). Alkukeväältä pari kerääntymää, 24.3. VKL jäällä 14ad p (MO, B. Ojala) ja 28.3. Hiihtäjantie 32p lahden jäällä (PPy).

RÄYSKÄ Ensimmäiset, 14.4. Hiihtäjantie 2p merellä (PPy), 15.4. Arabianranta 1p (MO, B. Ojala) ja VKL 2 (JEr) sekä 16.4. kiertolaskenta 3 (MM). Tästä eteenpäin tasaisesti havainto 1-3 yksilöstä kerrallaan. Kaikki yli 3 määrät Hiihtäjantie: 25.4. 6p, 14.5 5p (2 lahdella 3 merellä) ja 19.5. 5p, kaikki merellä (PPy) sekä 29.5. Kyläsaari 5, lahdelta S (JKä).

KALATIIRA Ekat, 22.4. Lammassaari (VKL) 1p (JNu, MM, PPy), 23.4. 1 edelleen ja 24.4. lahdella 1 kalatiira ja 2 kala/lapintiiraa (TLe). Yleistyi vasta toukokuun alussa. Tiirakerääntymät, 5.5. VKL n40 kala/lapintiiraa (S. Lindroos), 6.5. kiertolaskenta 100p (kala 60, lapin 20, tiiralaji 20; MM) ja 19.5. Hiihtäjatie 100p (kala 30, lapin 50 ja tiiralaji 20; PPy).

LAPINTIIRA saapuu aavistuksen kalatiiraa myöhemmin, ekat: 23.4. Lammassaari 1p (MO, B. Ojala, EVa), seuraavat 27.4. Hiihtäjantie 1p (PPy) ja 28.4. VKL 2p (MaK, TLe, PPy ym). Kerääntymät kalatiiran kohdalla.

UUTTUKYYHKY Ensimmäiset, 7.3. Etu-Viikki 1E (MaK), 8.3. Etu-Viikki a2p (MG) ja 9.3. Etu-Viikki a3 (JaK). Tästä eteenpäin tasaisesti suureneviä määriä, 17.3. Etu-Viikki 19 (9a)m (MO, B. Ojala) ja 18.3. Etu-Viikki 26m E (JVi). Kevään toinen 20 ylitys, 24.3. Lammassaari 35p (MO, B. Ojala).

SEPELKYYHKY Yksi talvihavainto, 16.12. Arabia 1 (EH). **Kevät**, ensimmäiset: 17.3. Etu-Viikki 4 (3a) (MO, B. Ojala) ja samana päivänä Hiihtäjantie 2p (PPy), 18.3. Etu-Viikki 3m (JVi, MG, E. ja I-L. Jaakkola). Tästä eteenpäin tasaisesti pieniä alle 5 määriä huhtikuun alkuun asti, jolloin muutto kiihtyi. Parhaita muuttoja, 5.4. Hiihtäjantie 111m (PPy), 11.4. Etu-Viikki 660m (MO, B. Ojala) ja 12.4. Etu-Viikki 130m (MO, B. Ojala). Tästä eteenpäin pientä muuttota aina 10.5. asti, Toukokuinen hyvä määrä, 7.5. Hiihtäjantie 60 (5a)m (PPy).

KÄKI Ensimmäiset, 8.5. Pornaistenniemi 1 lennossa (JVi, MO, B. Ojala), 14.5. Kivinokka 1Ä (MM) ja 21.5. Mölylä 1Ä (K. Vepsäläinen). Harvinainen yli yhden yksilön havainto, 23.5. Hiihtäjantie 1Ä + 1p , näkyi ja kuului yhtäaikaan (PPy). Yksi kukkuva 21.5. eteenpäin Mölylä-Fastholma-Kivinokka alueella.

HUUHKAJA Alueella talvehti ainakin yksi lintu. Kaikki: 13.12. Kuusiluoto 1p (EH), 1.1. Hakala 1p (TMu, UMu, T. Mäkeläinen), 24.1. Arabianranta 1p katoilla (VV), 23.-31.3. Lammassaari 1p (4hp) (E. ja I-L. Jaakkola, JVi, Jek ym) ja 11.4. Pornaistenniemi 1p (MO, B. Ojala).

HIIRIPÖLLÖ Mahdollisesti yksi lintu oli pitempääkin yliopistoalueella, vaikka siitä tehtiinkin vain kaksi havaintoa, 6.1. 1p klo 16:30 Viikintie x Pasteurintien risteyksen tolzilla (Ulla Pulkki, T. Veistola) ja lähes 2 kk myöhemmin samalla alueella, 25.2. 1p Maakaari 8 kohdalla klo 23:00 (Ville Karhu).

VARPUPÖLLÖ Kuukausittain, XII 1, I 9, II 3 ja III 4 havaintoa. Arviolta alueella talvehti 3 yksilöä. Hakala, Fastholma, Kivinokka kussakin yksi. Yksi ääntelyhavainto, 12.3. Mäyrämetsä 1Ä (K. Vepsäläinen).

LEHTOPÖLLÖ Kolme talvihavaintoa, 8.1. Mäyrämetsän NE päässä 1p (TMu), 24.2. Mölylä 1 ruskea päivälevolla männyssä (AiL) ja 28.2. Fastholma 1 saalisteleva klo 19:30 (JVi).

SARVIPÖLLÖ Yksi keskitalvinen, 8.-15.2. Pornaistenniemi 1p (MO, B. Ojala, VV, LW, M. ja H. Alestalo, K.Forsblom ym). Useimmiten kuolema noutaa talvehtivat, 25.3. Matinkaaren sillan alla 1 raato (A. Mettinen, T. Järvinen, PK). Keväätä yksi havainto, 1.5. Lammassaari 1 (Eero ja Pekka Hauta-aho).

SUOPÖLLÖ Viisi keväthavaintoa, 17.4. Pornaistenniemi 1 (JaK), 21.4. Lammassaari 1 N klo 20:20 (MO, B. Ojala, JaK ym), 29.4. Hiihtäjätie 1p, putosi Fastholmaan klo 14:20 (PPy), 13.5. Lammassaaren pitkokset 1 laskeutui klo 5:24 (MM) ja 18.5. Lammassaaren niitty 1 saalisteleva (MM).

HELMIPÖLLÖ Yksi joulukuinen, 13.12. Kuusiluoto 1p, päivälevolla matalalla kuusessa (Olli Aalto, EH).

KEHRÄÄJÄ Ei keväthavaintoja.

TERVAPÄÄSKY Saapui aikaisin, 2.5. Lammassaari 1 WNW (JVi), 4.5. VKL 3p (JVi, MO, B. Ojala), 6.5. Hiihtäjätie 2p (PPy). Yleistyi 11.5. Pornaistenniemi 20p ja 12.5. Hiihtäjätie 50p (PPy). Eka sadan ylitys 18.5. Pornaistenniemi n200p (TTn) ja tästä eteenpäin kesään 150-400 lintua.

KÄENPIIKA Yksi havainto, 25.4. Hakala 1Ä, ei nähty (MO, B. Ojala).

PALOKÄRKI Läpi talven aina maaliskuun loppuun tasaisesti havaintoja ainakin 3 eri yksilöstä. Vikat: 26.3. Fastholma 1/1p (MM) ja 27.3. Majavakallio 1p (MaK). Huh-tikuulta ei havaintoja, mutta yllättäen toukokuulta yksi, 14.5. Mölylä 1ä (MM). Voisiko pesiä huomaamatta Mölylän ympäristössä?

KÄPYTIKKA Läpi talven harvakseltaan havaintoja, arviolta 5 yksilöstä. Rummut-tavia kuultiin, Majavakalliolta, Kivinokasta ja Mäyrä metsästä. Aikainen pesintä, 2.5. Hiihtäjätie pesä (PPy).

PIKKUTIKKA Joulukuulta ei havaintoja ilmoitettu ja tammikuulta vain Lammassaaresta 1/p neljänä havaintopäivänä. Helmikuussa vielä vähissä 5 havaintoa kolmelta paikalta. Yleistyi maaliskuun alussa kun linnut aloittivat soidinhuutelun. Eka Ä, 7.3. Fastholma 1Ä (E. ja I-L. Jaakkola). Laji yleinen ja äänekäs maaliskuun alusta toukokuun alkuun, 7.3.-8.5. Kova määrä 25.4. VKL yht 6Ä/rumm (VV). Toukokuun lopulta ei havaintoja ilmoitettu.

POHJANTIKKA Läpi talven pitkälle kevääseen alueella useita lintuja. Arvioin kokonaismääräksi noin 5-8 yksilöä, joka on aivan mahtava määrä. Kaikki havainnot Mäyrä metsä-Mölylä-Fastholma-Kivinokka akselilta. Pääosa havainnoista 1-2 yksilöä per retki, kolmasti enempi: 2.1. Mölylä + Kivinokka 1/3 (S. Lindroos) toisaalta sama alue samana päivänä 2/1 (TJa, JHi, J. Järvinen), 23.1. Mölylä 2/1p (MSv). Havaintoja tasaisesti joulukuun alusta huhtikuun loppuun. Vikat, 26.-27.4. Fastholman tienhaara 1/1p (PPy, A. Uppstu), 27.4. Hakalan torni /1p (A. Mettinen) ja yksi vielä toukokuun puolellakin, 1.5. Mölylä /1p (Mauno Niskanen).

KANGASKIURU Vain kolme keväthavaintoa, 24.3. Hiihtäjätie 1 N (PPy), 30.3. Etu-Viikki 2m (AiL, VV, MG, JEr) ja 10.4. Viikki 1p (JPä, H. Pääрни).

KIURU Ei talvihavaintoja. **Kevät:** Ensimmäinen 7.3. Etu-Viikki läm (MaK, M. Aivila, P. Lankila, Manu Herna). Seuraavat 10 päivän päästä, 16.3. Etu-Viikki 1p (MO, B. Ojala). Yleistyi heti seuraavina päivinä, 17.3. Etu-Viikki 10 (6a) (MO, B. Ojala) ja Hiihtäjätie 29m (PPy), 18.3. Etu-Viikki 102m (MO, B. Ojala, MG, JVi ym). Parhaat keräntymät, 25.3. Etu+Taka-Viikki 140p (JVi), 27.3. Etu-Viikki nn100p (PPy) ja 31.3. pelloilla arviolta noin 300p, mm. a120 (MSv). Kiuruliikenne jatkui kohtalaisena 10.4. asti, jonka jälkeen enää yksittäisiä. Hiihtäjätien kevätsumma, 17.3.-27.4. 223m (PPy).

TÖRMÄPÄÄSKY Ensimmäinen huippuaikaisin, 22.4. Hakala 1 SE (MM), ja sama VKL 1m (TaL). Seuraavat normaalimmin toukokuun alussa, 2.5. Lammassaari 2p (P. Saarinen) ja 7.5. Hiihtäjätie 5p (PPy). Laji ei ole kovin runsas lahdella, parhaina: 18.5. Hiihtäjätie 20p (PPy) ja 24.5. Pornaistenniemi 25p (TSu).

HAARAPÄÄSKY Ensimmäinen aikaisin 11.4. Kyläsaari 1 NW (Kimmo Heiskanen, Matti Sirkiä), seuraavat normaalimmin 16.4. Etu-Viikki 1p (T. Järvinen, E. ja I-L. Jaakkola, K. Vepsäläinen, PPy) ja 21.4. VKL 2-4 (KHä, JaK ym). Tämän jälkeen tasaisesti 1-3 yksilön määriä, kunnes yleistyi toukokuun alussa. 3.5. Fastholma a40p (MaK) ja Lammassaari n35p (MO, B. Ojala). Ei suuria kerääntymiä, aikavälillä 11.-31.5. tasaisesti 50-100 paikallismääriä, kerran enempi, 16.5. VKL 120p (JPä, H. Päänni).

RÄYSTÄSPÄÄSKY Ensimmäinen muiden pääskyjen tavoin varhain, 24.4. Mölylä 1p (TLe, I. Paajanen), seuraavat 27.4. Keinumäki 1p (A. Uppstu), 28.4. Keinumäki 4p (P. Saarinen, R. Toivola) ja 29.4. Hiihtäjätie 1m (PPy). Tässä olivatkin kaikki huhtikuiset. Keskittymiä, Pornaistenniemi: 11.5. n50 (MO, B. Ojala), 13.5. 80p (MM) ja 29.5. Keinumäki 150p (PPy).

METSÄKIRVINEN Ensimmäiset, 21.4. Hiihtäjätie 1m + 1Ä (PPy), 25.4. Hiihtäjätie 1m (PPy), 26.4. VKL kiertolaskenta 2m (MM). Keväiset muuttosummat syksyyn verrattuna tosi pieniä, parhaina Hiihtäjätie, 1.5. 19m ja 17.5. 10m ja summa 21.4.-23.5. 40m (PPy).

NIITTYKIRVINEN Ensimmäiset, 23.3. Etu-Viikki 1 laskeutui p (T. Järvinen), 24.3. Etu-Viikki 1p (A. Mettinen), 26.3. Etu-Viikki 1p (A. Mettinen) ja 28.3. Etu-Viikki 3p 1N (MO, B. Ojala ym). Yleistyi heti tämän jälkeen. Yhtään yli 15 kerääntymää ei ilmoitettu. Kevään parhaaksi jäi 25.4. Hiihtäjätie n30m, jossa kevätsumma 5.4.-10.5. 40m (PPy).

LAPINKIRVINEN Hyvin harvinainen kevätvieras, nyt yksi havainto 13.5. Lammasaaren niitty 1p (MM).

LUOTOKIRVINEN Jokakeväinen vieras alueella, nyt kaksi havaintoa. 29.-30.3. Etu-Viikki 1p (S. Tuisku, AiL) ja 10.4. Etu-Viikki 1p (J. Viitala).

KELTAVÄSTÄRÄKKI Ensimmäiset, 25.4. Etu-Viikki 1 (VV, PPy), 26.4. eteenpäin koiras Lammassaaren niityllä (MO, B. Ojala, I. Paajanen, J. Valo, MM ym). Lisää saapui vasta kuun vaihteessa 30.4. Etu-Viikki 2p (PPy), 1.5. Pornaistenniemi 2p (MO, B. Ojala). Yleistyi seuraavana päivänä 2.5. Etu-Viikki 15p, löyhänä ryhmänä (JKä). Upea massa 18.5. Etu-Viikki 115p (PPy). Muita yli 10 määriä ei havaittu.

SITRUUNAVÄSTÄRÄKKI Alueemme helmi saapui samana päivänä kuin keltavästäräkkikin, 25.4. Lammassaari 1ad/p (TJa, VV ym). Muutamana ensi päivänä lintu oli hankalasti nähtävissä, havainnot vakiintuivat vasta 29.4. ja siitä eteenpäin päivittäin. Tällä koiralla oli rengas vasemmassa jalassa mikä tarkoittaa että se on vuonna 2002 pesäpoikasena rengastettu, siis 3kv lintu (MM). Koiras otti reviiiriseen Lemmenlehdon luoteispuolella olevan niityn ja lauloi ahkeraan aidan tolpassa, vaan ei turhaan, sillä se sai naaraan toukokuun lopulla. Ensi havainto naaraasta 24.5. Pornaistenniemi /1p ei renkaita (JaK) ja samana päivänä Lammassaaren niitty /1 (MM). Jälleen onnistunut pesintä (MM).

VÄSTÄRÄKKI Ei talvihavaintoja. Saapui normaaliin aikaan, huhtikuun ensipäivinä, 2.4. Etu-Viikki 1p (J. Viitala), 3.4. Etu-Viikki 1p (H. Björklund), 4.4. Etu-Viikki 2p (P. Lankila, B. ja A. Janhunen). Tästä eteenpäin tasaisesti uusia. 10.4. jo yleinen, Etu-Viikki 31, Mölylä a10 ja Lammassaari a8. Parhaita kerääntymiä, 26.4. Lammassaari 86p (MO, B. Ojala) ja 28.4. VKL 70p (JPä). Hiihtäjäntieltä ei näkynyt mainittavia muuttoa, kevätsumma 6.4.-1.5. 56m (PPy).

TILHI Talvella täysin kateissa, ainoa havainto 30.1. Taka-Viikki a15 NE (HSv). Kevätmuutolta runsaammin havaintoja. Yksi huhtikuun alusta, 8.4. Hiihtäjäntie 1m (PPy) ja selvä kevätmuuton huippu aikavälillä 21.4.-6.5. yhteensä 8 havaintoa 48 yksilöstä. Viimeiset, rallissa 2.5. kaksi parvea, Fastholma 12p (KHä, JKf ym) ja Lammassaari a8 N (JVi), ja vielä 6.5. Hiihtäjäntie 6m (PPy).

KOSKIKARA Yksi havainto kevätalvelta, 11.3. Koskessa 1p (T. Mäkeläinen, E. Kurppa).

PEUKALOINEN Joka talvi löytyy lintu tai pari, nyt kolme talvihavaintoa, 3.12. Ryönälehto 1p, palstojen kulmalla (PPy), 13.12. Hakala 1ä (Timo Vuolanto) ja 1.1. Saunalahden ruovikko 1p (T. Mäkeläinen). **Kevät:** Ekat, 5.4. Hiihtäjäntie 1Ä pihassa (PPy), 8.4. Mölylä 1Ä (T. Järvinen) ja 9.4. Pornaistenniemi 1p (S. Lindroos). Havainnot keskittyvät seuraaviin kolmeen paikkaan, Mölylä 1Ä 12.4.-24.5., Ryönälahti 29.-30.4. 2Ä (PPy), muuten 20.4.-24.5. 1Ä, Fastholma 25.4.-8.5. 1Ä. Alueen länsireunalta vain yksi havainto, em. 9.4.

RAUTIAINEN Ei talvihavaintoja. Saapui huhtikuun alussa, 5.4. Hiihtäjäntie 1m (PPy), 7.4. Hiihtäjäntie 1m (PPy), 9.4. Mölylä Ä (T. Järvinen) + VKL 2m ja Pornaistenniemi 1Ä (S. Lindroos). Hyvä kevät paljon laulavia, yhteensä 8 selvästi eri paikassa laulavaa. Poikkeuksellisen monta laulajaa ruovikon sisällä olevissa pusikoissa, Lammassaaren puolivälilehto 1Ä, Pornaistenniemi 2Ä, puhdistamon suora 1Ä. Vähälukuinen muuttaja, Hiihtäjätien kevätsumma 5.-25.4. 8m (PPy).

PUNARINTA Ei talvihavaintoja. Saapui rautiaisen ja peukaloisen kanssa käsi kädessä, huhtikuun alussa. 4.4. Kasvimaat 3p (V. Ikonen), 5.4. Hiihtäjätien pihassa 1Ä (PPy) ja 6.4. jo runsas alue yhteensä 6-8Ä. Ei kerääntymiä.

SATAKIELI Saapui normaalisti, toukokuun alussa, heti useita. 4.5. VKL 3Ä (S. Lindroos), Saunalahti 1Ä (PPy) ja Keinumäki 1Ä (K. Vepsäläinen). 5.5. yht. 5Ä ja seuraavina päivinä aina vain lisää. 28.5. VKL yölaulajalaskenta 55Ä (MM).

SINIRINTA Poikkeuksellisen kova kevät, aikavälillä 8.5.-15.5. 9 havaintoa 8 yksilöstä. Pitkäaikainen laulaja Pornaistenniemellä 8.5. 1Ä, 13.5. 1Ä ja 15.5. 1Ä, punatäpläinen koiras (MO, B. Ojala, MaK, VV, MM). Lisäksi kaksi muuta laulavaa, 14.5. Saunalahti 1Ä (MM) ja 14.5. Puhdistamo 1Än (J. Sirviö). Loput, 8.5. Saunalahti 1/p (PPy), 10.5. Lammassaaren pitkokset 1p (TSu), 12.5. Latokartano 1p (JuS), 15.5. Kyläsaari 2/p (VV).

MUSTALEPPÄLINTU Yritti pesiä Etu-Viikin ladossa, mutta pesintä epäonnistui jostain syystä. Ensihavainto 6.4. 1/p (R. Hokkanen, H. Varkki). Tästä eteenpäin kuultiin ja nähtiin koiraslintua Etu-Viikissä päivittäin, sadat harrastajat. Lintu oli iältään 2kv ja se lauloi joko pellon keskellä olevan ladon katolla ja sen sisällä tai koettilan korkeiden rakennusten katoilla. Naaraslintu havaittiin vain kolmena päivänä, 8.4., 9.4 ja 10.4., ryhtyikö se rakentamaan pesää jne. Viimeinen havainto koiraasta tehtiin 25.4. 1Ä ladossa (VV). Tämän jälkeen ei etsinnöistä huolimatta vilaustakaan.

LEPPÄLINTU Havaintoja aikaväliltä 2.-15.5. vain 17 yksilöstä. Ensihavainto rallipäivänä 2.5. ja heti massat, yhteensä 9 eri yksilöä (ralliporukat), 3.5. vielä 3Ä (MM, pet). Näiden jälkeen havaintoja enää 5 linnusta. Pitkäaikaisin Hiihtäjätie 4.-13.5. 1Ä (PPy). Vika, 15.5. Arabianranta 1Ä (VV).

PENSASTASKU Ensimmäiset, 27.4. Lammassaari 1p (I. Paajanen, J. Valo ym), 29.4. Lammassaari 1p, sama? (R. Metsomäki, MM), 1.5. Etu-Viikki 2/p (JKä) ja 2.5. rallissa ainakin 6 exx. Pari kerääntymää, 20.5. Saunalahti 5p (PPy) ja 21.5. Etu-Viikki 19p (PPy).

KIVITASKU Ensimmäinen aikaisin, 4.4. Gardenia 1/p (PeS ja opastettu retki). Seuraavat, Etu-Viikki: 8.4. 1/p (L-E. Fernelius, C. Krogus ym) ja 9.4. 1p (JNu) sekä 10.4. 2/p (MO, B. Ojala). Yleistyi 17.4., jolloin Kyläsaari-Arabianranta 7p (JKä, MO, B. Ojala). Pari hyvää kerääntymää Etu-Viikistä, 18.5. 15p (PPy) ja 21.5. 27p (PPy). Korjaus kevätkatsaukseen 2003, 21.4. Kyläsaari pitää olla 3/1 ei 3/2 kuten erheellisesti mainittiin.

SEPELRASTAS Yksi havainto, 28.4. Pikku-Viikki 1/ pellolla punaisen ladon itäpuolella klo 13:40, lähti kohti Hakalan metsänreunaa (K. Vepsäläinen)

MUSTARASTAS Yksi talvikerääntymä, 23.1. Kivinokka a7p (PPy). Ekat laulavat, 7.3. Hakala 1Ä + 2/1 (MaK) ja 7.3. Herttoniemen siirtolapuutarha 1Ä (PPy). Hiihtäjätien kevätsumma 19.3.-17.4. 18m (PPy).

RÄKÄTTIRASTAS Huono marjatalvi eikä näin ollen suuria kerääntymiä. Kuitenkin joulu- ja tammikuussa tasaisesti pieniä määriä. XII 9 havaintoa n40 yksilöstä, parhaana 26.12. Lammassaari a30 (JKä) ja samana päivänä Lemmenlehto 19p (JVi). Tammikuussa tilanne osapuilleen sama, 6 havaintoa n40 yksilöstä, parhaana 13.1. Lemmenlehdon ympäristö 40 (3a) (PK). Helmikuulta ei yhtään havaintoa. **Kevät:** Ekat maaliskuun puolivälissä, 14.3. Taka-Viikki 1p (MO, B. Ojala), 15.3. Kyläsaari 1p (VV) ja Hiihtäjätie 1p (PPy). Yleistyi hiljaksen, vasta huhtikuun alussa yli 10 määriä. 4.4. Matinkaari a50 kiert. (MO, B. Ojala). Päämuutto vasta huhtikuun lopulla, kerääntymäsarja Etu-Viikistä: 10.4. 50p, 18.4. yli 100p, 20.4. 200p, **21.4. 540p**, 22.4. 150p, 23.4. n200p, 25.4. 100p, 26.4. 390p, 28.4. 254p ja 30.4. 100p (PPy, MM, TSu, TLe, MO, B. Ojala ym). Toukokuussa ei enää kerääntymiä. Hiihtäjätien kevätsumma, 29.3.-1.5. 137m (PPy).

LAULURASTAS Yksi talvihavainto, 3.12. Kivinokka 1p (TaL). **Kevät:** Saapui huhtikuun alussa, 6.4. VKL 1m (R. Hokkanen, H. Varkki), 9.4. jo useita, Fastholma a5p (JKä), Arabianranta 1m ja Puhdistamo 2m (MO, B. Ojala). Kevään paras päivä oli 17.4. jolloin ilmoitettiin yht 27 yksilöä (MaK, PPy, MO, B. Ojala). Hiihtäjätien kevätsumma, 13.-18.4. 16m (PPy).

PUNAKYLKIRASTAS Ei talvihavaintoja. Saapui maaliskuun lopulla, 27.3. Keinumäki 1p (MO, B. Ojala), 31.3. Pornaistenniemi 2p (JEk) ja 5.4. Hakala 1Ä (K. Vepsäläinen) sekä Hiihtäjätie 1m (PPy). Yleistyi vasta 11.4. jolloin alueella kymmeniä. Pari hyvää muuttoa, 12.4. paikallisretken yhteydessä yht. 180m (MO, B. Ojala) ja 17.4. Hiihtäjätie 55m. Ei paikalliskerääntymiä. Hiihtäjätien kevätsumma, 5.-17.4. 73m (PPy).

KULORASTAS Ei talvihavaintoja. **Kevät:** Aikavälillä 29.3.-28.4. havaintoja kaikkiaan 43 yksilöstä. Ekat, 29.3. Etu-Viikki 1p (MaK ym), 30.3. Etu-Viikki 2p (AiL, LW, VV ym) sekä Hiihtäjätie 1m (PPy). Kaksi muita parempaa päivää, 15.4. Hiihtäjätie 6m (PPy) sekä Etu-Viikki 2m (MO, B. Ojala) ja 21.4. Etu-Viikki 5p (KHä, MSv) sekä Hiihtäjätie 2m jossa kevätsumma 30.3.-21.4. 17m (PPy).

PENSASSIRKKALINTU Vain ja ainoastaan yksi havainto, 14.5. Lammassaari 1Ä, illalla tornin vieressä (PPy).

VIITASIRKKALINTU Ei keväthavaintoja.

RUOKOSIRKKALINTU oli tänä vuonna lahden yleisin sirkkalintu! Saapui ennätysaikaisin, ymmärtääkseni Suomen saapumisennätys. 26.4. Pornaistenniemi 1Ä, äänitetty (MO, B. Ojala ym). Tästä eteenpäin päivittäin havaintoja. Ensimmäiset päivät lintu lauloi Pornaistenniemen lampareen takana, mutta siirtyi melkein heti 29.4. Lammassaaren pitkosten viereen. Linnulla todettiin rengas oikeassa jalassa, siis vuonna 2003 lahdella rengastettu lintu (MM). Toukokuun lopulla lahdelle saapui toinenkin koiras surisemaan. Ensihavainto, 18.5. Pornaistenniemi 2Ä, toinen pitkosten suunnassa ja toinen voimalinjan suunnassa (TTn). Pitkosten lintu siirtyi heti lähemmäksi voimalinjan laulajaa, 23.5. Pornaistenniemi 2Ä, molemmat voimalinjan suunnassa ja äänitettiin (MaK, MO, B. Ojala). 24.5. todettiin että toisella näistä on rengas jalassa, siis sama kuin pitkosten vieressä laulanut (MM). Viimeinen havainto, 9.6. Pornaistenniemi 2Ä edelleen (TaL). Huom, kesähavaintoja kaivataan.

RUOKOKERTTUNEN Ensimmäiset, 29.4. Saunalahti 1Ä (HSv) ja samana päivänä Pornaistenniemi 1Ä (K. Vepsäläinen). Seuraavat 4 päivän päästä, huom: rallissa 2.5. lajia ei havaittu. 3.5. Lammassaari 1Ä (MM, pet ym), 4.5. jo useampia Pornaistenniemi-Lammassaari 3-4Ä (JVi, S. Lindroos ym).

VIITAKERTTUNEN Yksi erittäin aikainen, 22.5. Viikinmäki 1Ä rivitalon pihassa (JaK). Seuraavat kesäkuun puolella, 3.6. Pornaistenniemi 1Ä (K. Vepsäläinen) ja 6.6. Fastholma 1Ä (M. Juvonen).

LUHTAKERTTUNEN Viitakerttusen tavoin yksi erittäin aikainen, 14.5. Keinumäki 1Än (Jukka Sirviö). Seuraavat parin viikon päästä, 26.5. Puhdistamo 1Ä (JaK), 27.5. Pornaistenniemi 1Ä (MM) ja 31.5. Pornaistenniemi 1Ä (MG). Siinä olikin kaikki toukokuiset. Pääjoukot saapuivat vasta kesäkuussa, 12.6. Lammassaari 2Ä sekä Pornaistenniemi 3Ä (MO, B. Ojala).

RYTIKERTTUNEN Ekat 4.5. Keinumäki 1Ä (S. Lindroos, KHä). 8.5. jo useita, puhdistamo 2Ä, Keinumäki 2Ä ja Hakala 1Ä (tornien taisto). Pari kivaa laskentaa 24.5. VKL 8Ä (HSv) ja 31.5. välillä Mölylä-Kivinokka 12Ä (HSv).

RASTASKERTTUNEN Eka 7.5. Lammassaaren pitkokset 1Ä (KHi). Seuraavana päivänä 8.5. 2Ä; Keinumäen tornin edusta 1Ä (A. Salminen ym) ja Pornaistenniemen kojua vastapäätä 1Ä (Sami Tuomela). Kevään kolmas 21.5. Saunalahti 1Ä (K. Vepsäläinen) ja neljäs 23.5. Saunalahti 2Ä (J. Karppinen) samana päivänä myös Pornaistenniemi 2Ä (JaK). Kevään kokonaismäärä siis varmasti 4Ä ehkä 5Ä.

KULTARINTA Ensimmäiset 10.5. Keinumäki 1Ä (MM, M. Juvonen), 14.5. Hakala 1Ä (J. Sirviö) ja 15.5. Keinumäki 2Ä (PPy). Seuraavia vasta viikon päästä tästä, 22.5. Kuusiluoto 1Ä (EH) ja heti perään tasaisesti uusia. Kaikkiaan toukokuulta yht 8Ä, mutta muutto jatkuu ainakin juhannukseen asti.

HERNEKERTTU Ensimmäiset, 2.5. Pornaistenniemi 1Ä (JVi), 3.5. Lammassaari 1p (MM, pet), 4.5. Lammassaaren pitkossaareke 1Ä (K. Vepsäläinen). Yleistyi seuraavana päivänä 5.5. VKL 5Ä (KHä). Lajia voi ajatella läpimuuttajana aluellamme, koska pesiviä on vähän, yhtä lukuunottamatta havainnot sattuvat aikavälille 2.- 7.5. Ainoa jakson jälkeen, 24.5. Hiihtäjätie 1Ä (PPy).

PENSASKERTTU Ekat, 6.5. Lammassaari 1p (MM), 7.5. Lammassaaren pitkokset 1Ä (KHä, S. Lindroos) sekä Viikki 1Ä (T. Järvinen). Yleistyi seuraavana päivänä 8.5.

LEHTOKERTTU Myöhään saapuva laji, 17.5. Lammassaari 1Ä (MM), 19.5. Saunalahti 1Ä (K. Vepsäläinen) sekä Hiihtäjätie 1Ä (PPy) ja 21.5. VKL 2-3Ä (S. Lindroos).

MUSTAPÄÄKERTTU Kolme huhtikuista, 29.4. Herttoniemen palstat 1Än (PPy), 30.4. Keinumäki 1p (PRu) ja 30.4. VKL 1Ä (S. Lindroos). 2.5. yht 2Ä/1 (ralli) ja 3.5. jo yht 5Ä.

IDÄNUUNILINTU Yksi lintu saapui 24.5. Kivinokkaan 1Ä (HSv). Tästä eteenpäin sitä kuultiin harvakseltaan samalta alueelta, Kivinokan lavan takaa.

SIRITTÄJÄ Ensimmäinen aikaisin, 21.4. Lammassaari 1Än (P. Saarinen). Seuraavia saatiinkin sitten odotella pari viikkoa ja samalla se myös yleistyi. 2.5. ralissa yht 7Ä (PPy, TS ym).

Korjaus kevääseen 2003: 6.5. Fastholma ja Mölylä molemmissa vain 1Ä ei 2Ä kuten katsauksessa mainittiin.

TIILTALTTI Ensimmäiset, 12.4. Herttoniemen rinne 1p (pajulintu/tiltalti) (V. Ikonen), 18.4. Majavakallio 1Ä (M. ja H. Alestalo), 19.4. Kivinokka 2Ä (MM) sekä Hiihtäjätie 1Ä (PPy) ja 20.4. Pornaistenniemi 1Ä (MG, PPy). Hernekertun tapainen läpimuuttaja, yhtä lukuunottamatta havainnot aikaväliltä 12.4.-2.5., 26.5. Kivinokka 1Ä (JPä).

PAJULINTU Mollijori saapui 24.4. Mölylä 1Ä (JV, AiL), 26.4. jo 3Ä; Lammassaari 1Ä (MO, B. Ojala, MM), Mölylä 1Ä (MM) ja Etu-Viikki 1Ä (PPy). Muutamaan päivään ei uusia tullut, seuraavat 1.5. yhteensä 5Ä, yleistyi heti perään.

HARMAASIEPPO Saapui hyvin hitaasti tiputellen, 6.5. Fastholma 1p (TJa), 10.5. Mölylä 1Ä (MM), 15.5. Englantilaiskallio 1p (VV), 15.5. puhdistamo 1p (VV) ja 21.5. Etu-Viikki 1p (PPy). Yleistyi vasta kuun lopulla.

PIKKUSIEPPO Viisi havaintoa neljästä yksilöstä. 10.5. Kivinokka 1Ä (MM), 10.5. Fastholman tienhaara 1Ä (PPy, R. Toivola), 17.5. Mäyrätie 1p (Harri Pietarinen), 25.5. Kivinokka 1Ä (LW) ja 28.5. Lammassaari 1Ä (JaK, A. Uppstu, A. Leino).

KIRJOSIEPPO Saapui 21.4. Lammassaari 1/p (L-E. Fernelius, C. Krogius), 25.4. Hakala 1/p (MO, B. Ojala), 29.4. Viikki 1Ä (Juha Salin) ja 30.4. Kivinokka 1/p (P. Saarinen) sekä Hiihtomäentie 1Ä (PPy). Yleistyi heti toukokuun alussa, 1.5. Hiihtäjätie 3Ä (PPy) ja 2.5. ralissa yli 10Ä.

TIMALI Yksi parvi viihtyi joulukuussa ja tammikuun alussa Klobbenin edessä olevassa ruovikossa. Havaintoja tästä parvesta 13.1. asti, pääosa havainnoista tyyppillisesti vain parven ääntä, vain kahdesti parvi laskettu/nähty 5.1. 12 tai enemmän (T. Vuolanto) ja 6.1. 6 tai enemmän (T. Vuolanto). Käsittämättömän hyvin timalit piileskelevät talvisessa ruovikossa. 13.1. jälkeen seuraava havainto vasta 11.4. Pornaistenniemi ä (TJa). Toukokuussa havaittavuus taas helpottuu kun ensimmäiset poikueet lähtevät pesistä. Ilmoitettujen havaintojen määrä kuukausittain XII 3, I 7, II 0, III 0, IV 2, V 13.

PYRSTÖTAINEN Neljä parvea talvehti. Puhdistamon ympäristössä kaksi parvea a4-5 yksilöä ja a7-8 yksilöä (AiL, VV, JVi, TTn, ym). Hakalassa yksi parvi a4 (JV, PK, VV ym) ja lisäksi 3 yksilön parvi Mölylä-Herttoniemessä (JV, A. Mertinen). Maaliskuulta kaksi havaintoa, 13.3. Keinumäki 8p (TTn) ja 15.3. Hakala ä (VV). Huhtitoukokuulta ei havaintoja.

HÖMÖTIAINEN Läpi talven alueella arviolta 40-50 yksilöä, joka on selvästi edellisvuosia enemmän. Parhaina, 1.1. talvilintulaskenta 19 (T. Mäkeläinen) ja 28.2. Hakala-Herttoniemi 15 (JVi). Paikkakohtaiset arviot talven määristä, Pornaistenniemi 3, Lammassaari 3, puhdistamon metsä 4, Keinumäki + Hakala 10, Mölylä 8, Kivinokka 5, Herttoniemen rinne 5. Huhti-toukokuiset, eli pesintään viittaavat. Hakala 1, Mölylä 1(Ä), Saunalahti 1(Ä), Mäyrämetsä 1, Ryönälahti 1 (MM, TJa, PPy, MO, B. Ojala ym).

TÖYHTÖTIAINEN Vakiopaikalla Kivinokassa 1-2p, havaintoja joulukuusta toukokuuhun. Tämän lisäksi yksi yksilö Mäyrämetsässä, havaintoja helmikuusta toukokuuhun. Kaksi liikkumishavaintoa, Hiihtäjätie 17.3. 1 S ja 29.3. 1 N (PPy).

KUUSITIAINEN Tasaisesti havaintoja 1-3 yksilön määristä, ei yhtään kerääntymää. Ilmeisesti tänä talvena vähissä, esim. 1.1. talvilintu laskennassa vain 3 yksilöä (T. Mäkeläinen). Vakiopaikalta Keinumäen kuusikostakaan ei yhtään kerääntymää ilmoitettu.

SINITIAINEN Talvilintulaskenta 1.1. 90 yksilöä (T. Mäkeläinen)

TALITIAINEN Talvilintulaskenta 1.1. 49 yksilöä (T. Mäkeläinen). Hiihtäjantiellä kohtalaista kevätliikehdintää, 9.3.-6.4. 102m, parhaina 19.3. 41(4a)m, 29.3. 47(6a)m ja 30.3. 10(2a)m (PPy).

PUSSITIAINEN Nykyisin jokavuotinen vierailija lahdella, nyt havaintoja ehkä jopa 5 yksilöstä. Kyllä se vielä pesii lähivuosina. Kaikki: 17.4. Pornaistenniemi 1Ään klo 13:45-14:25, lähti Hakalan suuntaan (JaK, PK, H. ja M. Alestalo), 22.4. Purolahti 1/1p klo 10:20 (PPy), 27.4. ympäri lahtea liikkuva, saatoi olla kaksikin yksilöä. Hakalan torni äp (PPy), Keinumäki äännellen liikkuva (A. Uppstu) ja Lammassaaren pitkokset /1p (MaK). 13.5. 1(ä) Mölylän editse Ryönälahden suuntaan (K. Vepsäläinen). Lammassaaren pitkosten lintu viihtyi paikalla kolmisen viikkoa, havaintopäivät 27.4., 28.4., 3.5., 4.5. ja vielä 16.5. (monet).

KUHANKEITTÄJÄ Yksi havainto, 27.5. Pornaistenniemi 1Ä klo 5:30 (Ilkka Sahi).

PIKKULEPINKÄINEN Saapui myöhään, 17.5. Fastholma 1/p (PPy), 21.5. Pornaistenniemi 1/p (MM), 22.5. Etu-Viikin ladolla 1p (A. Mertinen), 4.6. Kuusiluoto 1/p (EH) ja 5.6. Lammassaaren pitkoksilla 1p (MO, B. Ojala). Siinä olivatkin kaikki ilmoitetut.

LAPINHARAKKA Alueella talvehti kolme yksilöä. Kahden yksilön havainnot: 1.1. talvilintulaskenta 2p (T. Mäkeläinen), 14.1. VKL ruovikko 2p (TJa), 22.1. Hiihtäjätie 2p (Fastholma + Säynälahti; PPy). Lisäksi Taka-Viikissä yksi lintu, havainnot: 7.12. 1p (V. Karhu) ja 20.2. 1p (JVi). Keväthavainnot on vaikea seuloa esiin. 26.3. alue 3p, Kyläsaari, Puhdistamo ja Gardenia kussakin 1p (JVi, H. Linkola). Huhtikuulta vielä 5 havaintoa, viimeisimmät: 18.4. Hakalan torni 1 NE (MO, B. Ojala) ja 29.4. Tulvaniitty 1p (PPy).

NÄRHI Läpi talven alueella arviolta 7 yksilöä, Kivinokka 2, Mölylä 2, Mäyrämetsä 1 ja kertahavainto Hallainvuorelta 20.2. 2p (JVi). Huhti-toukokuiset: 7.4. Hiihtäjätie 1 S, putosi Kivinokkaan (PPy), 9.4. Hakala 1 lennossa (EVa), 17.4. VKL 1m, laskeutui Pornaistenniemen lehtoon (MO, B. Ojala), 2.5. Hiihtäjätie 1 SE (PPy) ja 19.5. Hiihtäjätie 1 E (PPy).

NAAKKA Hiihtäjätien kevätsumma 17.3.-21.5. 61m (PPy).

MUSTAVARIS Saapui 14.3. Etu-Viikki 2m (Harri Favorin), 16.3. Puhdistamo 2p (P. Saarinen). Seuraavana päivänä 17.3. kevään kovin muutto, Hiihtäjätie 41 E, 1 W (PPy) sekä Etu-Viikistä 34 (11a)m (MO, B. Ojala). Kevään toinen yli 10 määrä, 26.3. Hiihtäjätie a30p, jäällä (PPy). Muuten aikavälillä 18.3.-4.5. tasaisesti havaintoja 1-6 yksilöä kerrallaan. Vikat: 12.5. Hiihtäjätie 1ad NE (PPy) ja 16.5. VKL 1p (JPä, H. Päärne). Hiihtäjätien summa 17.3.-12.5. 60m (PPy).

VARIS Muutamia keräntymiä laskettiin, 1.1. Viikki a97 (T. Mäkeläinen), 4.1. VKL, jäällä 140p (T. Vuolanto), 15.2. VKL, jäällä 50p (PPy), 14.3. Saunalahden suulla a205p (PPy) ja 24.5. Lammassaari a50p (MO, B. Ojala).

KORPPI Nykyisin tavallinen näky alueella. Läpi talven ja kevään aina huhtikuun viimeisille päiville asti tasaisesti havainto 1-2 yksilöstä kerrallaan. Mahdollisesti alueemme kuuluu yhden lähistöllä pesivän parin ruokailualueeseen. Vain kerran nähtiin enemmän kuin kaksi yksilöä, 6.1. VKL 5 (4,1)(T. Vuolanto). Toukokuultakin kaksi havaintoa, 12.5. Hiihtäjätie 2 N (PPy) ja 13.5. Lammassaari 1 (MO, B. Ojala).

KOTTARAINEN Kaksi talvihavaintoa, 13.12. Hiihtäjätie 1 matalalla W (PPy) ja 26.12. Lemmenlehto 1p räksäparvessa (JVi). **Kevät:** Ensimmäiset, 17.3. Etu-Viikki 13 (6a)(MO, B. Ojala) sekä Hiihtäjätie 3m (PPy), yleistyi heti seuraavana päivänä 18.3. Etu-Viikki 24, Arabia 5. Parhaat keräntymät, Etu-Viikki: 29.3. 50p, 30.3. 80p, 31.3. 100p, 1.4. 80p 65m ja 10.4. 62p (MaK, MO, B. Ojala, MM, JPä ym). Hiihtäjätien kevätsumma, 17.3.-16.4. 103m (PPy). Toukokuussa jälleen keräntymiä, 8.5. Fastholma 80 langoilla ja siitä yöpymään (MO, B. Ojala), 11.5. Etu-Viikki a70p (PPy), 30.5. Saunalahti a120 yöpyviä (PPy).

PIKKUVARPUNEN Herttoniemen siirtolapuutarhasta tammi-toukokuulta tasaisesti havaintoja 1-4 yksilöä kerrallaan, 7.3. 2/2, molemmat parit pöntöillä (PPy). Keväältä kaksi liikkumishavaintoa, 9.3. Hiihtäjätie 1 NE (PPy) ja 9.4. Hakala län SW (Eva, MO, B. Ojala).

PEIPPO Ei talvihavaintoja. Ensimmäiset kevätmuuttajat, 24.3. Hiihtäjätie 4m (PPy), 26.3. Viikki 1p (A. Mettinen), 26.3. Hakalan ruokinta /1p (Hannu Linkola), 27.3. Keinumäki 1Ä (JKä, MO, B. Ojala) ja 29.3. Etu-Viikki a5m (MaK) sekä Hiihtäjätie 1/m (PPy). Runsastui 4.4. jolloin Etu-Viikki 84 (13a)m (MO, B. Ojala). Vain kaksi yli 100 muutttoa, Etu-Viikki 12.4. 200m ja 15.4. 400m (MO, B. Ojala ym).

JÄRRIFEIPPO Ei talvihavaintoja. Ensimmäiset, 6.4. Hiihtäjätie 2m (PPy), 10.4. Etu-Viikki 2/p (MO, B. Ojala). Tämän jälkeen tasaisesti havaintoja toukokuun alkuun asti. Vain Hiihtäjätienteltä yli 10 määriä, 15.4. 10m, 21.4. 30m, 24.4. 20m ja 25.4. 50m, ja summa 6.4.-2.5. 137m (PPy). Viimeinen 3.5. Mäyrämetsä Ä (PPy).

VIHERPEIPPO Poikaset jo toukokuun alussa lennossa, 8.5. Hakalassa emo ruokki n5 lentopoikasta (TJa, PeS).

äältä, maaliskokuulta tasaisesti havaintoja 1-9 yksilöstä kerrallaan, siis yhtään kaksinumeroista määrää ei nähty. Hiihtäjätien summa, 9.3.-23.5. 25m (PPy).

VIHERVARPUNEN Talvi: Vähissä, muttei nyt aivan kateissa. Läpi talven tasaisesti pieniä alle 10 määriä eri puolilla. Yli 10 vain kahdesti, 26.12. Verkatehtaan puisto a15p (JKä) ja 13.1. Keinumäki a16p (PK). **Kevät:** Maaliskuussa vielä täysin kateissa, kevätmuutto alkoi huhtikuun alussa, 5.4. Hiihtäjätie 21m (PPy). Tästä eteenpäin pientä muutttoa aina toukokuun alkuun asti. Hiihtäjätien kevätsumma, 5.4.-6.5. vain 66m! (PPy).

HEMPPO Joulukuulta yksi havainto, 2.12. Kyläsaari a7p (MG), tammikuulta ei yhtään. Helmikuussa saapui jostain yksi parvi alueelle, ensihavainto 3.2. Arabianranta a12p (JKä). Ilmeisesti sama parvi nähtiin aikavälillä 7.-22.2. (7hp) puhdistamolla, tosin lasketut määrät vaihtelivat 9 ja 12 välillä (MG, PK, JKä, H. ja M. Alestalo ym). Maaliskuun alusta ei havaintoja. **Kevät:** 23.3. Etu-Viikki 1p (MG), 24.3. Etu-Viikki 1 N (MO, B. Ojala) ja 26.3. Taka-Viikki 20 sekä Puhdistamo 9 (JVi). Tästä eteenpäin tasaisesti pieniä määriä. Kerääntymät vaatimattomia: Etu-Viikissä 3.-13.4. a25-30p (PPy, JPä, MO, B. Ojala) ja 11.4. Kyläsaari 35p (TTn).

VUORIHEMPPO Kaksi talvihavaintoa, 23.1. Kyläsaari 2p (MSv) ja 25.1. Kyläsaari a3p (MO, B. Ojala). Keväältä yksi havainto, 3.4. Puhdistamo 3p (Jussi Tanner)

URPIAINEN Joulu-tammikuussa tasaisesti alle 50 yksilön parvia siellä täällä. Parhaina, 19.12. Koetila a40p (AiL), 31.12. Viikki a65 (T. Mäkeläinen) ja Kyläsaari: 2.1. a50p, 5.1. a30p, 9.1. a25 (PK, JKä, MO, B. Ojala). Helmikuussa jo täysin kateissa enää kolme äänihavaintoa. Sama tahti jatkui maalishuhtikuussa, maaliskuu 3/3 ja huhtikuu 4/5 (havaintoa/yksilöä). Toukokuulta yksi, 22.5. Pornaistenniemi 1p (TTn).

TUNDRAURPIAINEN Kolme havaintoa, noin 23.12. Koetila 1p (JP), 9.-10.1. Kyläsaari 1p (PK, MO, B. Ojala).

PIKKUKÄPYLINTU Täysin kateissa. Talvelta ei yhtään havaintoa ja keväältäkin vain yksi, 22.4. Hakala 1p ä pikkukäpylintu (MM).

PUNAVARPUNEN Ensimmäiset, 5.5. Arabia 1/ (S. Lindroos), 8.5. Lammassaaren pitkokset 1Än (Sami Tuomela), 9.5. Lammassaari 1Än (MaK) ja 10.5. Hakala 1Än (MM). Havaintosarja väliltä Pornaistenniemi-Lammassaari: 15.5. 3Ä, 20.5. 3Ä, 23.5. n10Ä, 24.5. 8Ä ja 27.5. 7Ä + 4 naaraspukuista (MaK, JKä, MO, B. Ojala).

PUNATULKKU Talvella kohtuullisen runsas, talvilintulaskenta 1.1. 21 ja 5.3. 23 (T. Mäkeläinen). **Kevät:** Hiihtäjätien summa, 19.3.-8.4. 29m, parhaana 8.4. 14(5a)m (PPy). Toukokokuiset, 1.5. Hakala 1/p (MO, B. Ojala), 2.5. Kivinokka 1 (ralli), 2.5. Mölylä pesä jossa 5 munaa (EH ym) ja 7.5. Hiihtäjätie 1/1p Kivinokan latvoissa (PPy).

NOKKAVARPUNEN Kaikkiaan 12 havaintoa 16 yksilöstä, pääosa 12 yksilöä aikavälillä 16.-23.4. Ekat, 16.4. Hiihtäjätie 1m (PPy), 17.4. Majavakallio 1 SE (MaK), 18.4. Keinumäki 2 (JaK) sekä Hiihtäjätie a3 W (PPy).

LAPINSIRKKU Ensimmäiset, 31.3. Etu-Viikki 1vp/p (LW, I. Paajanen ym), 3.4. Hiihtäjätie 1m (PPy) ja 4.4. Etu-Viikki 3p 1m (PeS ym). Tästä eteenpäin Etu-Viikissä 1-3 yksilöä 30.4. asti. Viimeiset, 29.4. Lammassaaren niitty 2 (2a)m (MM) ja 30.4.vielä useita, Lammassaari 1p nousi m (PPy), pitkokset 1 laskeutui p (MO, B. Ojala) ja Etu-Viikki 1p (PPy).

PULMUNEN Ei talvihavaintoja. Erinomainen kevät, havaintoja arviolta 1000 yksilöstä. Ekat, 17.3. Etu-Viikki a5p (MO, B. Ojala), 18.3. Etu-Viikki a50m (MG, E. ja I-L. Jaakkola ym). Hyviä muuttoja ja kerääntymiä paljon: **24.3.** Hakala + kotiniitty 175 (4a; 17, 7, n100, n50 N) (MO, B. Ojala), **25.3.** Etu-Viikki 105p (JVi), **26.3.** Hiihtäjätie + Kyläsaari + Etu-Viikki 180 (3a; 70 ja 42 NW, 65p) (JVi, PPy), **27.3.** Etu-Viikki n120 (3a; 22, n40, 58) (PPy, MO, B. Ojala), **28.3.** Kotiniitty 120 (3a; 45, 13, 60 N-NW) (MO, B. Ojala), **29.3.** Etu-Viikki 42p (MaK), **30.3.** Viikki 95 (74 (4a) NW, 19p) (JEr, AiL), **31.3.** Etu-Viikki a50 (MSv) ja **1.4.** Etu-Viikki n40 (S. Lindroos). Vielä 3. ja 4.4. kymmenkunta yksilöä, jonka jälkeen enää yksi myöhästelijä, 16.-17.4.

Etu-Viikki 1 naaras p (E. ja I-L. Jaakkola, K. Absetz, MO, B. Ojala ym).

KELTASIRKKU Talvella Viikin pelloilla eikä koetilalla keltasirkkuja ei ole. Talvi-havainnot ilmoitettiin vain kaksi, 7.1. Herttoniemen siirtolapuutarha 1p (PPy) ja 3.2. Hiihtäjätie 1p (PPy). Joka tapauksessa vähälukuinen talvilintu. Kevätmuutto ja siirtyminen reviereille alkaa maaliskuun lopulla. Hiihtäjätien kevään muuttosumma, 19.3.-4.5. 22m (PPy).

PELTOSIRKKU Havainnot vähenevät vähenemistään, nyt kaksi havaintoa. 8.5. Etu-Viikki 1p, kerran Ä (TJa) ja 30.5. Etu-Viikki 1Ä (A. Uppstu).

PAJUSIRKKU Lahden laajojen ruovikoiden ansiosta talvehtii joka vuosi muutamia lintuja. Ensimmäinen 12.12.-11.1. (8hp) Purolahdella ja sen lähiympäristöstä havainnot 1-7 yksilöstä kerrallaan, 3. ja 4.1. a7p (EH; T. Vuolanto). Loppupalvella 25.1.- 29.2. kaikki havainnot Saunalahdelta, 1-8 yksilöä kerrallaan, 1.2. ja 29.2. a8 (V. Salminen; P. Rasp). Maaliskuun alusta ei havainnot. **Kevät:** Ekat, 27.3. Keinumäki 1p ja puhdistamo 1p (MO, B. Ojala), 28.3. Etu-Viikki 1p (MO, B. Ojala) ja 29.3. Etu-Viikki 2p (MaK) sekä VKL 2p (S. Lindroos). Yleistyi 30.3. VKL n20p (AiL). Ei kerääntymiä.

HAVAINNOITSIJAT:

Kimmo Abstez (KAb), Matti Aivila, Helena Alestalo, Mikko Alestalo (MA), Lars-Erik Fernelius, Jyrki Erikäinen (JEr), Måns Granlund (MG), Eero Haapanen (EH), Mikko Heini, Jussi Hietala (JuH), Timo Hietanen (TH), Jukka Hintikka (JHi), Kaj Hällsten (KHä), Virpi Ikonen, Eero Jaakkola, Inga-Lill Jaakkola, Pauli Janhonen, Timo Janhonen (TJa), Bernt Janhunen, Paavo Junttila, Martti Juvonen, Jussi Järvinen, Tapani Järvinen, Mauri Karonen (MaK), Jouni Karppinen, Matti Koljonen (MKj), Pekka Komi (PK), Jarmo Korpenfelt (JKf), Janne Koskinen (JaK), Crister Krogius, Esko Kurppa, Juha Kärkkäinen (JKä), Petri Lankila, Tommi Laurinsalo, Aleksi Lehtinen (AiL), Tarmo Lehtilä (TaL), Timo Leppänen (TLe), Seppo Lindroos, Raimo Metsomäki, Arska Mettinen, Karno Mikkola (KoM), Markku Mikkola-Roos (MM), Tomi Muukkonen (TMu), Timo Mäkeläinen, Biti Ojala, Markku Ojala (MO), Ilkka Paajanen, Hannu Palojarvi, Jörgen Palmgren (JP), Ulla Pulkki, Petro Pynnönen (PPy), Jari Pääri (JPä), Tarja Pöndelin, Pekka Rusanen (PRu), Petri Saarinen, Veikko Salminen, Hannu Sarvanne (HSv), Mikko Savelainen (MSv), Paul Segersved (PSe), Pekka Seppälä (PeS), Vienna Setälä, Petri Shemeika, Frans Silvenius (FS), Jukka Sirviö (JSv), Matti Soini (MSo), Kari Soilevaara (KS), Taavi Sulander (TSu), Tapio Taponen (TTn), Raimo Toivola, Petteri Tolvanen (pet), Anderas Uppstu, Ulla-Maija Vainikka (UMV), Leo Wallinmaa (LW), Ville Wallinmaa (VW), Jaana Valo, Erki Valsta (EVa), Tapani Veistola, Kar Vepsäläinen, Ville Vepsäläinen (VV), Jorma Vickholm (JV), Reijo Viherlehto, Jorma Viitala, Timo Vuolanto (TVu) ym.

NISÄKÄSHAVAINTOJA TIMALIN

ALUEELTA VUONNA 2004

EERO HAAPANEN

Nisäkäs-, matelija- ja sammakkoeläinhavaintoja koottiin nyt Timalissa ensi kertaa. Niitä kerättiin mm. kysymällä Tringa-verkon lukijoilta havainnoita marraskuussa. Katsauksessa on kerrottu jotain jokaisesta alueella havaitusta lajista. Nisäkkäistä ei ole havainnoita maamyyrästä, rotasta ja kärpistä jotka oletettavasti esiintyvät alueella. Havainnoita lähetettiin mukavasti, kiitos kaikille ilmoittaneille. Tästä eteenpäin näitäkin havainnoita on tarkoitus julkaista vuosittain. Eli pitäkää aistinne avoimina joka suuntaan, ja ylös myös näiden otusten havaitsemisen päivämäärä ! Horrostavilla lajeilla kevään ensimmäiset ja syksyn viimeiset havaintopäivämäärät ovat tietysti sinänsä mielenkiintoisia. Vähäpätöisiltäkin tuntuvat havainnot ovat tärkeitä, eihän kenelläkään ole käsitystä vaikkapa sisiliskojen ja siilien elinpaikoista Vanhankaupunginlahden alueella. Näillä havainnoilla on arvoa alueen suojelua puolustettaessa !

SILLI Ilmeisesti vähälukuinen alueella. Taka-Viikin eli Latokartanon alueella syksyllä useita (Henry Koskinen). Ainoa havainto ydinalueelta: 29.4. Lammassaaren pitkospuiden puolivälissä (MM).

METSÄPÄÄSTÄINEN Lammassaaren pitkoksilla elokuussa 1 kuollut (EH).

VAIVAISPÄÄSTÄINEN 20.10. Viikin koetilalla kissan kynsistä vapautettu 1 elävä (EH).

VESIPÄÄSTÄINEN 25.4. Kuusiluodon rannassa 1 kuollut päätön, määrittäminen pitkän hännän perusteella, joka oli 58 mm (Peter Beliaev, EH).

POHJANLEPAKKO 8.4. Kevään ensimmäinen pohjanlepakko Herttoniemen kartanolla (Petri Airasvirta). 15.4. klo 21 ilmeinen pohjanlepakko Pornaistenniemen Matinsillalla (EH). 15.6. Vanhankaupunginkosken niskalla 2 ilmeistä (EH). 7.8. Lepakkoretkellä Lammassaaren havaittiin detektoreilla: Lammassaari 2, Lammassaaren pitkokset 1, Pornaistenniemi 1, eli yhteensä noin 4 pohjanlepakkoa (Eeva-Maria Kyheröinen, Tiina Raivikko). Helsingin yhteensä viidellä kartoitusretkellä detektoreilla pohjanlepakoita havaittiin seuraavissa paikoissa: Kivinokan eteläranta, kesäteatteri ja kesäkioski; Majavatien päässä (vakituinen lentopaikka läpi kesän, todennäköisesti koiras); Mölylässä puutarhapalstat ja Mölylän pohjoisosan mäet, Mölylän ja Mäyrämet-sän välisen metsikön ja peltojen rajamailla, 2 yksilöä toisinaan kerralla; Lammassaari pitkospuiden ja lintutornin välillä; Viikin puhdistamo; Keinumäki (Sari Hartonen). Taka-Viikissä Maakaari 6 luona kesällä useaan otteeseen ilmeisiä pohjanlepakoita (Henry Koskinen).

ISOVIIKSISIIPPA: Helsingin detektorilla: Kivinokan kärki, Dallape-muistomerkillä länteen ja toinen paikka siitä parisen sataa metriä itään ulkoilutien varrella (Sari Hartonen).

METSÄJÄNIS Ilmeisesti hyvin vähälukuinen alueella. 14.11. Viikin monitoimitalon luona (Henry Koskinen).

RUSAKKO Tavallisin nähty nisäkäs oravan kanssa. Lisääntyminen onnistui Kuusiluodossa, mitä yleensä ei tapahtunut.

VILLIKANIINI Kaneja on edelleen paljon koko lahden länsirannalla, myös uusien Arabian talojen pihoissa istutuksia syömässä. Joitain havaintoja: 10.1. Kyläsaarenkatu, Vastaanottokeskus 2 (EH). 23.1. Kyläsaaren vedenpuhdistamon vanhan purkutunnelin luona kaurajyväröökintä, jossa paljon jälkiä (EH). Viikin puhdistamolla jälkiä alkuvuonna 2004 (KHä).

ORAVA Hyvin yleinen. Kuusiluodosta puuttui talvella, ensimmäinen kiertelevä 9.3. Kesällä Kuusiluodossa kierteleviä, ei lisääntynyt Kuusiluodossa (EH). 23.5. Lammassaarella pesästä lähtenyt kuollut, tuore poikanen uuttukyyhkyn pesässä, jossa 2 isoa poikasta - ilmeisesti kopautettu kuoliaaksi (EH).

VESIMYYRÄ Viikin pelto-ojissa runsaasti (PPy).

METSÄMYYRÄ Ainakin saarissa runsas, mm. varpuspöllön varastoissa useita yksilöitä 2003-2004. Lammassaarella loukulla 1 elokuussa (EH, Hannele Sarkki).

PELTOMYYRÄ 18.11. Kyläsaaren ruderaatilla noin neliömetrin kokaisen levyn alla 9 täysikasvuista yksilöä, sitä ennen marraskuussa vain 1-3 yksilöä. (EH).

PIISAMI Runsaasti talvella Kuusiluodon ympärillä, kivien välissä jään alla järvisimpukan ja järviruo'on syönönsjätöksiä (EH). 12.5. silkkiuikupari karkoitti Kuusiluodossa piisamin pois rakenteilla olevan pesänsä läheltä, sukeltaen sen perään kun myös piisami sukelsi, ajaen otusta 1-2 m päässä (EH). 22.6. Viikin puhdistamon altaassa 1 (EH). 9.11. Gardenian vieressä ojassa 2 nuorta, sukelsivat ojarumpuun (PPy). 15.11. samassa paikassa 1 (EH).

METSÄHIIRI Yleinen ainakin saarissa. 29.6. Klobben, tiaispöntössä vähintään 1 (EH).

VAIVAISHIIRI 26.11. Kuusiluoto, söi jäältä tervalepän siemeniä (EH).

KETTU Yleinen, jäällä yleisin jälkien jättäjä. 23.1. jälkiä Mölylän edustalla: järsinyt jään päälle joutunutta järvisimpukkaa (EH). 28.3. jäljet Kuusiluodossa, rapsuttanut hangella irti turkistaan ojakellukan siemeniä (EH). 5.6. klo 10 Mölylän rannassa ilmeisesti kalastamassa (EH). 18.6. Lemmenlehdon rannassa emo ja 3 pentua (PPy).

SUPIKOIRA Lähes kateissa v. 2003 toteutetun tehopyynnin vuoksi, jossa saatu 89 yksilöä (Mikko Yletyinen ym.). Vain 9.1. ja 26.4. jäljet Kuusiluodossa (EH). Kesällä vain 1 havaittu Lammassaaren pitkospuilla aamuyön lintulaskennoissa (MM). 3.12. jälkiä Kuusiluodossa, Klobbenissa, Fastholmassa ja Saunalahdella (2 yksilöä) (EH).

KÄRPPÄ Ei havaintoja, ilmeisesti vaikea laji havaita.

LUMIKKO 26.3. jäljet Pornaistenniemellä, kantanut saaliinaan pikkujyrsijää (EH). 27.3. jäljet Kuusiluodossa (EH). 1.6. Lammassaari 1 (EH).

MINKKI Yleinen. Joitakin havaintoja: 9.1., 20.1., 3.2. jäljet Kuusiluodossa, 18.1. jäljet Kokkoluodossa, 21.2. paljon jälkiä Vanhankaupunginkoskella (EH). 21.3. klo 19.30. Arabianrannassa jäällä (Harri Pitkänen). Heinäkuun puolivälissä Lammassaaren laiturilla emo ja 6 poikasta (Juha Kaasinen, Hannele Sarkki). Ilmeisesti tämä minkkipesue söi noin 24 uuttukyyhkynpoikaa 1.7.- 15.8. välisenä aikana Lammassaaresta ja Kuusiluodosta (EH).

NÄÄTÄ Esiintyi 1980-luvulla runsaammin, sen jälkeen niukasti tietoja. Nyt yksi havainto: 6.3. jäljet Mölylän kuusikossa (EH).

MÄYRÄ 5.6. Mäyrämetsässä pesällä lahnan pyrstö ja nuoren uuttukyyhkyn siipi (EH). Ilmeisesti lisääntynyt Mäyrämetsän pesällä (Mikko Yletyinen).

SAUKKO 16.11.03 Pornaistenniementä Kokkoluotoon ja Kuusiluotoon kahdet jäljet, tehty 15.11. loskakelillä, mutta eri aikaan (EH). 26.1. jäljet Vanhankaupunginkoskella (KHä). 3.10. Pornaistenniemen lampare yksi ui keskellä lampareta, lopulta nousi reunan yli ja katosi ruovikkoon (MO ja Biti Ojala).

HYLJELAJI 20.1. merellä jäälautalla, nähty kaukoputkella Hiihtäjätien parvekkeelta (PPy).

VALKOHÄNTÄPEURA 29.4. Säynäslahti, myös paljon peuran polkuja (PRu).

METSÄKAURIS 16.5. Klobben /1 (MaK) ja 1.6. Klobben /1, sarveton (EH). 6.6. Ryönälahdella, Fastholman puolella (MM). 17.-19.8. Kuusiluodossa /1, 18.8. neljän nuoren pääsin kanssa (EH, Peter Tattersall ym.).

HIRVI 1.5. Lammassaaren laidun 2 kv (MO). 2.5. hirvilehmä (Vesa Jouhki). Vuosikymmeniin ensimmäistä kertaa todettiin vasominen: 31.5. Säynäslahdella hirvilehmä ja vasa (KHä), samoin 2.6. (JaK). 20.6. hirvilehmä Lammassaaren niityllä (PPy). 20.7. 1 kv vasa yksin Herttoniemen hyppyrillä (Vienna Setälä). Syyskesällä hirvilehmä ja vasa Saunalahdella ruovikossa (PPy).

Matelijat ja sammakkoeläimet

SISILISKO 23.4. ensimmäiset esillä Kuusiluodossa (EH). 20.6. Kuusiluodon pitkoksilla 2kv ja +2kv, jolla katkennut häntä kasvanut uudestaan (EH). 24.8. Pornaistenniemen vajoilla 3 (EH). 25.8. Kuusiluodossa 2 +2kv ja 1kv yöpymässä vierekkäin solumuovipatjan välissä (EH). Viimeiset: 10.9. Kuusiluoto 1kv 2 ja 11.9. 1kv pitkoksilla, hännätön (EH). Muita elinpaikkoja: Fastholman kärjen kallio (Sari Hartonen).

TAVALLINEN SAMMAKKO 30.4. Pornaistenniemen lampare Ä (EH). Antti Haapanen on laskenut Herttoniemen sammakoiden määrää kuturyppäiden kautta: 3.5. kuturyppäitä (= kuteneita naaraita) Mölylän palstojen lampi 3, palstojen pohjoispuolinen oja 17. Määrä on pieni verrattuna aikaisempaan. Vuosina 1973-77 samalla alueella oli keskimäärin 58 rypästä l. kutevaa naarasta ja vuosina 1999-2002 naaraita oli keskimäärin 81. Epäedulliset sääolot 2002-2003 romahduttivat sammakkojen kannat Itä-Helsingissä kolmannekseen, kuturyppäiden perusteella arvioituna. Taka-Viikissä Viikin puro on osoittautunut hyväksi kutupaikaksi, 3.5. kuturyppäitä 16 (Antti Haapanen). Viimeiset havaitut syksyllä: 29.9. Kuusiluoto 2kv (EH).

VIITASAMMAKKO 24.4. klo 23 Pornaistenniemen lampare 2-3 Ä pikkuhuittia kuunnellessa (KHä, EH). 29.6. 2 kv Lammassaaren niityllä (EH).

KEVÄTRALLIN OSANNOTTAJAT JA LOPPUTULOS

Kari Soilevaara	99	1
Jorma Vickholm, Andeas Uppstu	97	2
Kaj Hällsten, Eero Haapanen, A. Ramdane	94	3
Jouni Karppinen, Ari Rosenberg	94	3
Petro Pynnönen	92	5
Petri Saarinen	87	6
Markku ja Biti Ojala	86	7
Raimo Metsomäki	86	7
Tuomo Salmela	83	9
Jarmo Korpenfält, Arska Mettinen	83	10

	KS	JVi	KHä	JKar	PPy	PSaa	MO	RMet	TS	Jkf	Σ
Ansersp		1									1
Ristisorsa	1										1
Tylli			1								1
Kapustarinta			1								1
Lehtokurppa				1							1
Nokkavarpunen	1										1
Merihanhi	1				1						2
Nuolihaukka				1	1						2
Jänkäkurppa				1				1			2
Pikkukajava	1				1						2
Hernekerttu		1		1							2
Haahka	1	1			1						3
Tilhi		1	1							1	3
Töyhtötiainen		1	1				1				3
Närhi	1				1			1			3
Tuulihaukka	1	1	1		1						4
Ruokosirkkalintu	1	1	1			1					4
Järripeippo	1		1	1	1						4
Merimetso	1				1	1	1			1	5
Kurki	1	1	1	1	1						5
Harmaasorsa		1		1		1	1			1	5
Valkoposkihanhi	1	1	1		1			1	1		6
Punajalkaviklo	1	1		1		1		1	1		6
Mustapääkerttu	1			1			1	1	1	1	6
Kuusitiainen		1	1		1	1		1	1		6
Räyskä	1	1	1	1	1	1	1				7
Pensastasku		1	1	1		1	1	1		1	7
Tiltraltri	1	1		1	1		1		1	1	7
Pikkuvarpunen	1	1	1	1	1			1	1		7
Punatulkku	1	1	1	1		1		1	1		7
Kuikka	1	1	1	1	1	1	1			1	8
Tukkakoskelo	1	1	1		1	1	1	1		1	8
Varpushaukka	1	1	1	1	1	1	1			1	8
Luhakana	1	1	1	1		1	1	1	1		8
Käpytikka	1	1	1	1	1	1		1	1		8
Hömötiainen	1	1	1	1	1	1	1	1			8

Puukiipijä	1	1	1	1		1	1	1	1		8
Vihervarpunen	1		1	1	1		1	1	1	1	8
Kanahaukka	1	1		1	1	1	1	1	1	1	9
Räystäspääsky	1	1	1	1	1		1	1	1	1	9
Peukaloinen	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Sirittäjä	1	1	1	1	1	1		1	1	1	9
Hippiäinen	1	1	1	1		1	1	1	1	1	9
Kirjosieppo	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Hemppo	1	1	1	1	1	1	1	1		1	9
	99	97	94	94	92	87	86	86	83	83	

SEURAAVAT LAJIT KAIKILLA

Silkkiiukku	Kalalokki	Harakka
Harmaahaikara	Selkälokki	Naakka
Kyhmyjoutsen	Hamaalokki	Varis
Haapana	Merilokki	Kottarainen
Tavi	Kalatiira	Varpunen
Sinisorsa	Lapintiira	Peippo
Jouhisorsa	Pulu	Viherpeippo
Heinätaavi	Uuttukyyhky	Tikli
Lapasorsa	Sepelkyyhky	Keltasirkku
Tukkasotka	Pikkutikka	Pajusirkku
Telkkä	Kiuru	
Uivelo	Haarapääsky	
Isokoskelo	Metsäkirvinen	
Ruskosuohaukka	Niittykirvinen	
Fasaani	Keltavästäräkki	
Nokikana	Sitruunavästäräkki	
Meriharakka	Västäräkki	
Pikkutylli	Rautiainen	
Töyhtöhyppä	Punarinta	
Suokukko	Leppälintu	
Taivaanvuohi	Kivitasku	
Kuovi	Mustarastas	
Mustaviklo	Räkättirastas	
Valkoviklo	Laulurastas	
Liro	Punakyllkirastas	
Rantasipi	Pajulintu	
Pikkulokki	Sinitiainen	
Naurulokki	Talitiainen	

2